

Bilag 1:

Hovedbilag Rammeaftale 2020 og 2021

Udviklingsdel for det specialiserede
socialområde og
specialundervisningsområdet.

Styringsdel for det specialiserede
socialområde og
specialundervisningsområdet.

Kommunerne i region Sjælland og
Region Sjælland

Indholds fortegnelse

Indledning	4
Paragrafområder i rammeaftalen for det specialiserede socialområde og specialundervisningsområdet	6
Allonge: Specialundervisning i Folkeskolen (jf. folkeskolelovens § 20, stk.2:)	8
Rammeaftalens udviklingsdel	9
Drøftelser i forbindelse med indgåelse af rammeaftalen	12
Børnehus	12
Socialtilsyn	13
Lands- og landsdelsdækkende tilbud og sikre afdelinger – status på kapacitet, belægning og fælles fokus.	16
Aftaler vedrørende Grønland og Færøerne	18
Færøerne	21
Rammeaftalens styringsdel	21
Tilbud omfattet af rammeaftalens styringsdel	22
Aftale om takstudviklingen - Principper og anbefalinger	23
Mindst mulig administration	23
Færrest mulige takster	24
Færrest mulige tillægsydelse	24
Nyt i rammeaftalens styringsdel 2021-22	24
Anbefalinger fra KKR Sjælland	24
Betalingsmodeller	25
Traditionel takstbetaling	25
Afregning for tillægsydelse	25
Betalingsaftale	26
Objektiv finansiering	26
Aftale om prisstruktur.	26
Aftaler om principper for evt. deling af udgifter forbundet med oprettelse og lukning af tilbud	27
Aftaler om afregningsfrister.	29
Opsigelsesvarsler	29
Overførsel af over/underskud	29
Standardkontrakter	29
National koordinationsstruktur	30
Taskforce i forhold til lukningstruede tilbud:	30
Procedure for sociale tilbud med regional betydning, der har behov for særlig opmærksomhed	31

1. Indstilling af ønske om særlig opmærksomhed for et tilbud til styregruppen	31
2. Beslutningsforløb for den indstillende kommune /region, styregruppe og KKR	32
Tilkendegivelse fra kommunalbestyrelserne om overtagelse af regionale tilbud og fastlæggelse af, i hvilket omfang overtage tilbud skal stå til rådighed for de øvrige kommuner.	32
Borgerens egenbetaling	32
Tællemetode ved aflastningstilbud til børn, unge og voksne	33
Delvist lukkede afdelinger	33
Ny bekendtgørelse om rammeaftaler	33
Rammeaftalens parter, parternes gensidige forpligtelser og fælles mål & principper.	34
Rammeaftalens parter	34
Administrative organer	34
Parternes gensidige forpligtelser	35
Overdragelse af tilbud - kommunernes overtagelse af regionale tilbud	35
Myndighedsansvar og forsyningsansvar	36
Ændring af en indgået rammeaftale	37
Fælles mål og principper	38

Indledning

Kommunalbestyrelserne i regionen og regionsrådet indgår hvert andet år en rammeaftale om faglig udvikling, styring og koordinering af kommunale og regionale tilbud jf. lov om social service samt lov om almene boliger.¹ Rammeaftalen består af en udviklingsdel (behov for tilbud, faglig udvikling og fokusområder) og en styringsdel (kapacitets- og økonomi-styringsdel).

Nærværende Rammeaftale er en aftale mellem de 17 kommunalbestyrelser i Region Sjælland og Regionsrådet på det specialiserede socialområde og specialundervisningsområde.

Det specialiserede socialområde består af områderne:

- Børn og unge
- Voksne handicappede²
- Voksne sindslidende
- Hjælpe midler
- Sikrede institutioner
- Personer med misbrug
- Herberg og forsorgshjem
- Kvindekrisecentre

Specialundervisningsområdet består af områderne:

- Specialundervisning for børn
- Specialundervisning for voksne

Rammeaftalen anvendes på følgende typer af tilbud i regionen:

- Særlige dagtilbud for børn og unge
- Særlige klubtilbud for børn og unge
- Generelt godkendte plejefamilier og generelt godkendte kommunale plejefamilier
- Opholdssteder for børn og unge
- Døgninstitutioner efter SEL § 66, nr. 6.
- Tilbud om behandling af stofmisbrugere
- Beskyttet beskæftigelse
- Aktivitets- og samværstilbud
- Botilbud, forsorgshjem og kvindekrisecentre mv.
- Hjælpe midde lcentraler
- Almene ældreboliger, der ejes af en region, en kommune, en almen boligorganisation eller en selvejende institution, og som er tilvejebragt med særligt henblik på at betjene personer med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne efter § 105, stk. 2, i lov om almene boliger m.v.
- Plejeboliger efter lov om boliger for ældre og personer med handicap
- Køb af specialrådgivningsydelser i tilknytning til de konkrete tilbud, der er omfattet af styringsaftalen

Kommunale tilbud, som alene anvendes af driftskommunen, indgår ikke i rammeaftalen.

¹ Jf. § 1 i Bekendtgørelse om rammeaftaler m.v. på det sociale område og på det almene ældreboligområde (Bekendtgørelse nr. 1298 af 13/09/2020)

² Voksne udviklingshæmmede, fysiske handicappede samt mennesker med autisme og hjerneskade.

Rammeaftalen anvendes på følgende typer af specialundervisningstilbud i regionen:

- De lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud, der drives af regionsrådet
- Undervisningstilbud for personer med tale-, høre eller synsvanskeligheder (kommunikationscentre).
- Rådgivning og vejledning, der ydes af de regionale undervisningstilbud.

Kommunalbestyrelser og regionsråd skal i forbindelse med beskrivelsen af behovet for udvikling af eksisterende og nye indsatser, sikre indbyrdes koordinering regionerne imellem om den sikrede boform Kofoedsminde og sikrede afdelinger til unge, og sikre indbyrdes koordination mellem de lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud.³

Til dette formål er nedsat et tværregionalt koordinationsforum, bestående af repræsentanter fra de administrative styregrupper på det specialiserede socialområde i hvert af de fem Kommunekontaktråd (KKR), som er ansvarlig for at udarbejde forslag til landsdækkende koordinering af de berørte områder. Hvert år udarbejdes i fællesskab mellem de fælleskommunale rammeaftalesekretariater én samlet beskrivelse af ændringer i kapacitet og efterspørgsel og udviklingstendenser inden for de af tilbuddene omfattende målgrupper. Beskrivelsen bygger på indmeldinger fra tilbuddenes driftsherrer og samtlige kommuner.

Koordinationsforum har udpeget tre tilbud, som de vurderer bør følges mere tæt:

- Kofoedsminde (Region Sjælland)
- Center for Døvblindhed og Høretab – tilbud til borgere med døvblindhed (Region Nordjylland)
- Synscenter Refsnæs

Der er i 2020 tre landsdækkende undervisningstilbud, fire landsdelsdækkende undervisningstilbud, tre øvrige landsdækkende tilbud samt otte tilbud med sikrede afdelinger. De mest specialiserede lands- og landsdelsdækkende tilbud i Region Sjælland er: Kofoedsminde, Synscenter Refsnæs og Kolonien Filadelfia. De sikrede afdelinger i Region Sjælland er: Bakkegården og Stevnstøtten. Oversigt over lands- & landsdelsdækkende tilbud og sikrede afdelinger er vedlagt i bilag 10.

Regionerne eller en eller flere kommuner skal etablere tilbud efter § 108 i lov om social service til personer som har bopæl på Færøerne eller i Grønland, som har betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne og hvis behov for hjælp ikke kan dækkes gennem tilbud på Færøerne eller i Grønland⁴.

Specialundervisningen efter Folkeskolelovens § 20 stk. 2 er ikke en del af rammeaftalen jf. rammeaftalelovgivningen, men de 17 kommuner i region sjælland har valgt at koordinere de tilbud (specialskoler), hvor der er mindst 5 kommuner, der bruger tilbuddet - gennem dette eksisterende tværkommunale samarbejdsforum som styregruppen for rammeaftalen udgør og politisk koordineres i KKR. Tilbud, hvor mere end 5 kommuner bruger tilbuddet indgår i en allonge til rammeaftalen med aftaler tilsvarende dem som er gældende for den egentlige

³ Jf. Bekendtgørelser om rammeaftaler m.v. (Bekendtgørelse nr. 1298 af 03/09/2020 og nr. 760 af 24/06/2014)

⁴ Bekendtgørelse om rammeaftaler m.v. på det sociale område og på det almene ældreboligområde nr. 1298 af 03/09/2020

rammeaftale herunder udviklingsdel og styringsdel samt takstafte. Allongen er vedlagt i bilag.

Tilbud i Rammeaftalen kan kategoriseres på følgende 3 typer:

- 1) Tilbud hvor driftskommunen ikke har planlagt salg af pladser til andre kommuner. (Lokale tilbud).
- 2) Tilbud hvor driftskommunen har indgået aftale med en eller flere andre kommuner om anvendelse af tilbuddet. (Klynge-tilbud).
- 3) Tilbud, hvor der ikke er indgået konkret aftale mellem driftskommunen og en eller flere andre kommuner om anvendelse af tilbuddet, og hvor en stor del/størstedelen af pladserne på mere markedslygnende vilkår anvendes af andre kommuner, evt. også af kommuner uden for regionen. (Regionalt orienterede tilbud).

Oversigt over de enkelte tilbud fremgår af bilag 5 i rammeaftalen.

Offentlige tilbud er omfattet af rammeaftalen, mens private tilbud ikke er omfattet af rammeaftalen.

Kommunale tilbud, som alene anvendes af driftskommunen indgår ikke i rammeaftalen. (Kategori 1 tilbud)

Paragrafområder i rammeaftalen for det specialiserede socialområde og specialundervisningsområdet

Rammeaftalen dækker følgende områder og paragraffer i Lov om social service: LBK nr. 369 af 18/04/2017

- Børn og unge (§ 32, 36, 66, 67)
- Stofmisbrug (§ 101, 103, 104, 105, 107 og 108)
- Voksne Handicappede (§ 103, 104, 105, 107 og 108)
- Voksne Sindslidende (§ 103, 104, 105, 107 og 108)
- Herberg og Forsorgshjem (§ 110)
- Kvindekrisecentre (§ 109)

Rammeaftalen dækker følgende områder og paragraffer i lov om folkeskolen: LBK nr. 747 af 20/06/2016

- Specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand for børn (Folkeskolelovens § 20, stk 2)
- Drive lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud for børn og unge under 18 år (Folkeskolelovens § 20, stk. 3)

Rammeaftalen dækker følgende områder og paragraffer i lov om specialundervisning for voksne: LBK nr. 787 af 15/06/2015

- Specialundervisning for voksne (Lov om specialundervisning for voksne § 1b)

Desuden skal kommunalbestyrelserne og regionsrådene i forbindelse med fastlæggelse af rammeaftalen sikre indbyrdes koordinering om de mest specialiserede lands- og landsdelsdækkende tilbud og sikre afdelinger, og sikre indbyrdes koordinering mellem de lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud.

I spørgeskemaerne til kommunerne om behov for tilbud (udbud og efterspørgsel) er spurgt til følgende paragrafområder:

1. Børn og Unge

- 1.1 Dagtilbud SEL § 32 – Efterspørgsel
- 1.2 Dagtilbud SEL § 32 – Udbud
- 1.3 Klubtilbud SEL § 36 – Efterspørgsel
- 1.4 Klubtilbud SEL § 36 – Udbud
- 1.5 Generelt godkendte plejefamilier og generelt godkendte kommunale plejefamilier SEL § 66, nr. 1 og 2. – Efterspørgsel
- 1.6 Generelt godkendte plejefamilier og generelt godkendte kommunale plejefamilier SEL § 66, nr. 1 og 2. – Udbud
- 1.7 Opholdssteder for børn og unge efter SEL § 66 nr. 5 – Efterspørgsel
- 1.8 Opholdssteder for børn og unge efter SEL § 66 nr. 5 - Udbud
- 1.9 Døgninstitutioner efter SEL § 66 nr. 6 – Efterspørgsel
- 1.10 Døgninstitutioner efter SEL § 66 nr. 6 – Udbud
- 1.11 Aflastningstilbud SEL § 67 stk. 2 – Efterspørgsel
- 1.12 Aflastningstilbud SEL § 67 stk. 2 – Udbud
- 1.13 Døgntilbud SEL § 67 stk. 2 – Efterspørgsel
- 1.14 Døgntilbud SEL § 67 stk. 2 – Udbud

2. Stofmisbrug

- 2.1 Behandlingstilbud SEL § 101 – Efterspørgsel
- 2.2 Behandlingstilbud SEL § 101 – Udbud
- 2.3 Dagtilbud SEL § 103 – Efterspørgsel
- 2.4 Dagtilbud SEL § 103 – Udbud
- 2.5 Dagtilbud SEL § 104 – Efterspørgsel
- 2.6 Dagtilbud SEL § 104 – Udbud
- 2.7 Døgntilbud SEL §§ 107 & 108 samt almenboligloven § 105 – Efterspørgsel
- 2.8 Døgntilbud SEL §§ 107 & 108 samt almenboligloven § 105 – Udbud

3. Voksne handicappede

- 3.1 Dagtilbud SEL § 103 – Efterspørgsel
- 3.2 Dagtilbud SEL § 103 – Udbud
- 3.3 Dagtilbud SEL § 104 – Efterspørgsel
- 3.4 Dagtilbud SEL § 104 – Udbud
- 3.5 Døgntilbud SEL §§ 107 & 108 samt almenboligloven § 105 – Efterspørgsel
- 3.6 Døgntilbud SEL §§ 107 & 108 samt almenboligloven § 105 – Udbud
- 3.7 Aflastningstilbud SEL § 107 – Efterspørgsel
- 3.8 Aflastningstilbud SEL § 107 – Udbud
- 3.9 Plejeboliger efter lov om boliger for ældre og personer med handicap

4. Voksne sindslidende

- 4.1 Dagtilbud SEL § 103 – Efterspørgsel

- 4.2 Dagtilbud SEL § 103 – Udbud
- 4.3 Dagtilbud SEL § 104 – Efterspørgsel
- 4.4 Dagtilbud SEL § 104 – Udbud
- 4.5 Døgntilbud SEL §§ 107 & 108 samt almenboligloven § 105 – Efterspørgsel
- 4.6 Døgntilbud SEL §§ 107 & 108 samt almenboligloven § 105 – Udbud

5. Herberg og Forsorgshjem

- 5.1 Midlertidigt ophold til personer med særlige sociale problemer SEL § 110 – Efterspørgsel
- 5.2 Midlertidigt ophold til personer med særlige sociale problemer. SEL § 110 – Udbud

6. Kvindekrisecentre

- 6.1 Midlertidigt ophold til voldsramte kvinder SEL § 109 – Efterspørgsel
- 6.2 Midlertidigt ophold til voldsramte kvinder SEL § 109 – Udbud

7. Specialundervisning for Voksne

- 7.1 Lov om specialundervisning § 1, stk. 2. og stk 3. - Efterspørgsel
- 7.2 Lov om specialundervisning § 1, stk. 2. og stk. 3 – Udbud

8. Specialundervisning for Børn

- 8.1 Folkeskoleloven § 20 stk.2 - Efterspørgsel
- 8.2 Folkeskoleloven § 20 stk.2 - Udbud

9. Specialundervisning for Børn (herunder lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud for børn og unge under 18 år)

- 9.1 Folkeskoleloven § 20 stk.3 - Efterspørgsel
- 9.2 Folkeskoleloven § 20 stk.3 - Udbud

Ift. de lands- og landsdelsdækkende tilbud og sikrede afdelinger varetages koordinering og samarbejde om udvikling og kapacitet i samarbejde mellem de 5 regioner og kommunerne. Spørgsmål om udbud og efterspørgsel af pladser mv. indgår derfor også i spørgeskema til de kommunale redegørelser

Allonge: Specialundervisning i Folkeskolen (jf. folkeskolelovens § 20, stk.2:)

Specialundervisningsområdet i folkeskolen består af⁵:

- Specialundervisning for børn iht. Folkeskolelovens § 20, stk. 2⁶, herunder specialskoler og klasser

⁵ Ift. den tidligere rammeaftale er der sket en udvidelse bl.a. med adfærdsvanskelige børn og specialskoler mv.

⁶ "Det påhviler kommunalbestyrelsen at sørge for specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand til de i stk. 1 nævnte børn og unge, herunder børn og unge, hvis udvikling stiller krav om en særlig hensyntagen eller støtte, der bedst kan opfyldes på specialskoler eller i specialklasser eller for hvem undervisning kun kan gennemføres med støtte i den overvejende del af undervisningstiden. Endvidere påhviler det kommunalbestyrelsen at sørge for specialpædagogisk bistand til børn der endnu ikke har påbegyndt skolegangen.

Stk. 1: "Det påhviler kommunalbestyrelsen at sørge for undervisning i grundskolen og 10. klasse af børn og unge under 18 år, der bor eller opholder sig i kommunen, og hvis forældre ønsker dem optaget i folkeskolen, jf. § 54." (Folkeskoleloven, LBK nr. 998 af 16/08/2010)

- Specialundervisning for børn iht. Folkeskolelovens § 20, stk 3 herunder lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud for børn og unge under 18 år

Specialundervisning iht. folkeskoleloven §20 stk. 2 er kommunernes ansvar og løses i folkeskolen. Denne specialundervisning er ikke en del af lovgivningen om rammeaftalen, hverken før eller efter ændringen af, at planlægningen og koordineringen er overgået til kommunerne dette forår.

Specialundervisningen efter Folkeskolelovens pgf. 20 stk. 2 er ikke en del af rammeaftalen jf. rammeaftalelovgivningen, men de 17 kommuner i region sjælland har valgt at koordinere de tilbud (specialskoler), hvor der er mindst 5 kommuner, der bruger tilbuddet- gennem dette eksisterende tværkommunale samarbejdsforum som styregruppen for rammeaftalen udgør og politisk koordineres i KKR..

Det er besluttet i KKR at de 17 kommuner ikke skal have to styregrupper, men vælger at se det specialiserede område under et for de tilbud, som kommunerne har behov for at udvikle og koordinere kommunerne imellem, uanset om det er sociale tilbud eller specialundervisningstilbud. Dette ud fra den praktiske vinkel at det er relevant at drøfte planlægning og koordinering af alle tilbud i et fora, når det handler om de tilbud, hvor kommunerne har brug for at købe/sælge af hinanden.

Tilbud, hvor mere end 5 kommuner bruger tilbuddet skal indgå i nærværende allonge til rammeaftalen med aftaler tilsvarende dem som er gældende for den egentlige rammeaftale herunder udviklingsstrategi og styringsaftale samt takstafte.

Omfattede institutioner:

- Ellebækskolen - Køge
- Fjordskolen – Roskilde
- Bugtskolen – Greve
- Nebs Møllegård – Ringsted kommune
- Lindersvold⁷ (selvejende) – Faxe Kommune
- Himmelev - Roskilde

Rammeaftalens udviklingsdel

Kommunalbestyrelserne i regionen udarbejder en beskrivelse af behovet for indsatser og tilbud. Det skal indgå i beskrivelsen , hvorvidt der er behov for oprettelse af indsatser og tilbud, herunder udviklingsplaner for botilbud med mere end 100 pladser. Beskrivelsen udarbejdes på baggrund af et samlet overblik over tilbud, der ligger i regionen samt kommunalbestyrelsernes og regionsrådets overvejelser over sammenhængen mellem behovet for tilbud og det samlede udbud for tilbud. Regionsrådet bidrager til udviklingsstrategien for så vidt angår de tilbud, der aktuelt drives af regionen, eller som kommunalbestyrelserne påtænker at anmode regionen om at etablere. Herudover indgår konklusioner og overvejelser fra socialtilsynets seneste årsrapport samt centrale udmeldinger fra Socialstyrelsen, og konklusionerne fra kommunernes tilbagemeldinger herpå siden sidste rammeaftale, i

⁷ Lindersvold har beliggenhedsadresse i Faxe Kommune, men er en selvejende institution.

i drøftelserne om behovet for udvikling af eksisterende og nye indsatser og tilbud ⁸.

Følgende elementer KAN indgå i rammeaftalens udviklingsdel:

- Den faglige udvikling i tilbuddene.
- Fleksibel anvendelse af eksisterende tilbud.
- Udvikling i behovene og deraf afledte behov for tilbud.
- Kommunernes forebyggende foranstaltninger, som de har etableret eller planlægger at etablere, og som har betydning for planlægning og udvikling af tilbud som er omfattet af rammeaftalen.⁹

For specialundervisningsområdet skal udviklingsstrategien have fokus på den faglige udvikling i de omfattede tilbud, fleksibilitet i anvendelse af tilbuddene samt behov for oprettelse af nye pladser og tilbud.

Følgende emner SKAL indgå i rammeaftalens udviklingsdel for specialundervisningsområdet:

- Faglig udvikling på baggrund af udvikling i behov det foregående år
- Mulighed for fleksibel anvendelse af eksisterende undervisningstilbud
- Samlet skøn over behov for regulering i antal pladser og eller undervisningstilbud

Følgende emner KAN indgå i rammeaftalens udviklingsdel for specialundervisningsområdet:

- Kommunalbestyrelserne i regionen og regionsrådet kan aftale at rammeaftalens udviklingsdel kan indeholde yderligere elementer.
- Kommunalbestyrelserne skal desuden sørge for at de relevante brugerorganisationer bliver inddraget i forbindelse med udarbejdelse af rammeaftalens udviklingsdel.

Behov for regulering i antal af pladser eller tilbud

Ifølge rammeaftalebekendtgørelsen skal der som led i beskrivelsen af behovet for udvikling af eksisterende og nye indsatser og tilbud foretages et samlet skøn over behovet for regulering i antallet af pladser eller tilbud.¹⁰

Hvert år udsendes spørgeskema om det specialiserede socialområde til kommunerne. Materialet fra kommunerne bruges til at udarbejde kommende års rammeaftale.

Spørgsmålene vedrører forventninger til ændringer i udbud og efterspørgsel på tilbud, der er omfattet af rammeaftalen jf. Bilag X: tilbudsoversigt 2020

Hensigten med skemaet er:

- At få tilbagemeldinger fra kommunerne på den aktuelle status på tilbud
- At få belyst sammenhængen mellem udbud og efterspørgsel
- At få belyst planer og forventninger til ændringer i udbud og efterspørgsel
- At få tilbagemeldinger der kan anvendes til formulering af fokusområder
- At få informationer, der kan sammenlignes på tværs af kommunerne

⁸ Jf. § 5 i Bekendtgørelse om rammeaftaler m.v. på det sociale område og på det almene ældreboligområde (BEK 1298 af 03/09-2020)

⁹ Jf. § 5 Stk. 3 i Bekendtgørelse om rammeaftaler m.v. på det sociale område og på det almene ældreboligområde (BEK 1298 af 03/09-2020)

¹⁰ Jf. § 7 Stk. 3. i Bekendtgørelse om rammeaftaler m.v. på det sociale område og på det almene ældreboligområde (BEK 1298 af 03/09-2020)

Der kigges på:

- Udbud og efterspørgsel indenfor målgrupper
- Kommunernes planer for tilbud, etablering, ophør og ændringer
- Forebyggende foranstaltninger
- Kommunale tendenser

Spørgsmålene vedrører den totale aktivitet inden for det samlede målgruppeområde.

Forventninger til ændringer i udbud og efterspørgsel på tilbud, der er omfattet af rammeaftalen.

Afvielser omhandler opgaver kommunen forventer at løse internt i kommunen eller få løst af andre kommuner i regionen og/eller Region Sjælland, samt i andre regioner.

Skemaet er opdelt i:

- Sammenhængen mellem udbud og efterspørgsel
- Kommunernes planer om etablering af nye tilbud eller overtagelse af regionale tilbud
- Kommunernes etablering af forebyggende foranstaltninger
- Kommunernes vurdering af tendenser på området
- Planer og forventninger til ændringer

Balance og sammenhæng mellem udbud og efterspørgsel

Samlet set oplever de fleste kommuner for indeværende at på de fleste områder grundlæggende er de nødvendige tilbud; både vurderet ud fra antal pladser og målgruppernes behov: indholdet i tilbuddene

Det generelle billede i kommunerne er, at der på de fleste områder opleves sammenhæng mellem udbud og efterspørgsel og mellem behov og tilbud og ydelser.

Der er dog områder og målgrupper, som kommunerne gør opmærksom på og herunder særligt ift. børn/unge med psykiske vanskeligheder samt børn/unge med misbrug. Ift. voksne er det særligt ift. hjemløshed, svære sociale problemer (herunder dobbeltdiagnoser) samt overgrebs-/voldsramte kvinder . (Endelig anfører nogle kommuner fortsat mangel på plejefamilier)

Primo 2020 er gennemført den årlige spørgeskemaundersøgelse af udbud/efterspørgsel, hvor kommunerne særligt gør opmærksom på børn/unge med psykiske vanskeligheder samt børn/unge med misbrug og på voksenområdet særligt ift. hjemløshed, svære sociale problemer (herunder dobbeltdiagnoser) samt overgrebs-/voldsramte kvinder.

På børneområdet oplever kommunerne generelt stor sammenhæng mellem behov for specialiserede tilbud og det samlede udbud. Ved hver af målgrupperne, er der 0-6 kommuner, der oplever lav opfyldelsesgrad og herunder særligt behov for tilbud ift. børn/unge med psykiske vanskeligheder og sindslidelser. Kommunerne oplever derudover lav opfyldelsesgrad og behov for tilbud ift. børn med stofmisbrug. Endelig oplever enkelte kommuner opfyldelsesgraden lav ift. multiple funktionsnedsættelser, sjældent forekommende funktionsnedsættelser, udviklingsforstyrrelser, anden intellektuel/kognitiv forstyrrelse samt øvrige svære sociale problemer. Hjemløshed, overgreb og alkoholmisbrug vurderes med opfyldelsesgraden lav af en kommune for hver kategori af tilbud.

På voksenområdet oplever kommunerne generelt stor sammenhæng mellem behov for specialiserede tilbud og det samlede udbud. Ved hver af målgrupperne er der 0-6 kommuner der oplever lav opfyldelsesgrad og herunder særligt behov for tilbud ift. hjemløshed, overgreb/voldsramte kvinder, svære sociale problemer (herunder dobbeltdiagnoser) samt hjerneskade og sjældent forekommende funktionsnedsættelser. Kommunerne oplever derudover lav opfyldelsesgrad ift. psykiske vanskeligheder og udviklingsforstyrrelser. Endelig oplever enkelte kommuner lav opfyldelsesgrad ift. multiple funktionsnedsættelser, fysisk funktionsnedsættelse, udviklingshæmning og anden intellektuel/kognitiv forstyrrelse.

Oversigt over kommunernes tilbagemeldinger er vedlagt i bilag 9 og 10

Drøftelser i forbindelse med indgåelse af rammeaftalen

Ifølge rammeaftalebekendtgørelsen skal kommuner og region i forbindelse med indgåelse af rammeaftalen drøfte børnehus og socialtilsyn. I forbindelse med fastlæggelse af udviklingsstrategien skal kommunalbestyrelser og regionsråd sikre indbyrdes koordination mellem de lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud samt den sikrede boform Kofoedsminde og sikre afdelinger til unge. Regionerne eller kommunerne skal etablere § 108 tilbud til personer fra Færøerne og Grønland, hvis behov for hjælp ikke kan dækkes der.¹¹

I rammeaftalen indgår derfor en status ift. børnehus, Socialtilsyn, lands- og landsdelsdækkende tilbud og sikre institutioner samt Grønland og Færøerne, da disse områder skal drøftes og koordineres mellem kommuner og regioner.

Børnehus

Jf. rammeaftalebekendtgørelsen skal kommuner og region i forbindelse med indgåelse af rammeaftalen drøfte børnehus. Børnehus Sjælland blev oprettet den 1. oktober 2013, som en del af overgrebspakken. Næstved Kommune har siden 1. oktober 2013 drevet Børnehus Sjælland, som er det samlende, rådgivende og undersøgende tilbud for kommuner, sygehuse og politikredse i region Sjælland.

Status på Børnehus Sjælland 2020

Antallet af sager i Børnehus Sjælland er meget svingende, men har over en årrække vist en stigende tilbøjelighed.

I 2020 har særligt perioden i foråret med hjemsendelse på grund af COVID-19 været meget afvigende.

¹¹ Jf. Bekendtgørelser om rammeaftaler m.v. (Bekendtgørelse nr. 1298 af 03/09/2020 og nr. 760 af 24/06/2014)

Det har derfor været vanskeligt på baggrund af sagstallet for 2020 at forudsige et sagstal, der kan lægges til grund for budget 2021.

Budget 2020 var baseret på en forventning om 370 børnehussager. Det aktuelle antal sager indikerer at antallet i praksis nærmere vil blive 320. Børnehus Sjælland har været i stand til at regulere sine udgifter løbende, så det mindre antal sager ikke vil føre til et underskud.

Kommunerne i region Sjælland har ved sammenligning med de andre regioner et lavere antal sager end befolkningstal og sammensætning tilsiger.

Næstved Kommune vil derfor også for budget 2021 lægge en forventning om 370 sager til grund. Da der ikke forventes ændringer i andre budgetforhold, vil såvel objektiv finansiering som den konkrete takst per sag svare til samme i 2020 fremskrevet med de udmeldte fremskrivningstakster.

Børnehus Sjælland oplever forsat store udsving i antallet af sager mellem kommunerne, ligesom det er meget forskelligt, hvor stor en andel af videoafhøringerne for de enkelte kommuner, der bliver til egentlige børnehussager. Børnehus Sjælland er løbende i dialog med de kommuner, hvor andelen er lav.

Problematikken har også national opmærksomhed. Socialstyrelsen er i gang med at undersøge årsagen til de lave andele.

I de sidste år har Børnehus Sjælland arbejdet på at nedbringe den samlede sagsbehandlingstid. I 2018 var den gennemsnitlige sagsbehandlingstid 230 dage. I 2020 er den 121 dage.

En væsentlig faktor for den samlede sagsbehandlingstid er forhold, som ikke handler om de interne processer i Børnehus Sjælland. Børnehus Sjælland tager initiativ til at ændre sagsgangene mellem anmeldelse til politiet og opstart i Børnehuset, så den gennemsnitlige sagsbehandlingstid vil kunne falde yderligere.

Et andet fokusområde har været at reducere andelen af forløb, der afbrydes på grund af børnenes manglende deltagelse. I 2018 udgjorde disse 22,5 %, mens det i 2019 var 12,9 %. Andelen i 2020 er aktuelt 8,9 %.

Socialtilsyn

Jf. Rammeaftalebekendtgørelsen skal kommuner og region i forbindelse med indgåelse af rammeaftalen drøfte Socialtilsyn.

I forbindelse med rammeaftalen skal drøftes finansieringen af socialtilsynet. Taksterne for Socialtilsyn Øst er drøftet i KKR i foråret 2017 og det er besluttet at taksterne bringes ned på niveau med de andre socialtilsyns takster i 2019 og allerede fra 2018 at reducere omkostningerne/taksterne.

Lov om Socialtilsyn trådte i kraft den 1. januar 2014. Socialtilsynet udarbejder en årsrapport om tilbuddenes kvalitet, som skal sendes til sekretariatet for rammeaftalen og socialstyrelsen senest den 1. juli året efter det kalenderår rapporten vedrører.

Rapportens konklusioner skal indgå i drøftelserne om den rammeaftale på det sociale område og det almene ældreboligområde, som årligt indgås mellem kommunalbestyrelserne i regionen og regionsrådet.

Socialtilsyn Øst's årsrapport 2019

Grundlaget for udarbejdelsen af årsrapporten for socialtilsynene i Danmark fremgår af lov om socialtilsyn § 9 og bekendtgørelse om socialtilsyn § 18.

Socialtilsynets årsrapport skal fungere som en årlig afrapportering til Børne- og Socialministeriet om socialtilsynets virke og resultater i forhold til de opgaver og rammer, som er stillet i lov om socialtilsyn, samt drøftes i regionens kommuner og Region i forbindelse med indgåelse af kommende års rammeaftale.

Socialtilsynet udarbejder en årsrapport om tilbuddenes kvalitet, som skal sendes til sekretariatet for rammeaftalen og socialstyrelsen senest den 1. juli året efter det kalenderår rapporten vedrører. Årsrapporten beskriver Socialtilsyn Østs erfaringer med tilbuddenes og plejefamiliernes faglige og organisatoriske kvalitet på udvalgte fokuspunkter. Socialtilsynets kvantitative virke beskrives ligeledes.

Rapportens konklusioner skal indgå i drøftelserne om den rammeaftale på det specialiserede sociale område og det almene ældreboligområde, som indgås mellem kommunalbestyrelserne i regionen og regionsrådet.

Socialtilsyn Øst aflagde i 2019 i alt 2.098 tilsynsbesøg hos de 399 sociale tilbud og 1.189 plejefamilier, som socialtilsyn Øst havde i 2019-opgaveporteføljen. Alle plejefamilier, tilbud og afdelinger har minimum fået et besøg som foreskrives i lov om socialtilsyn.

I 2019 havde socialtilsynet særligt fokus på, hvordan tilbud og plejefamilier støtter og hjælper børn og unge med overgangen til at blive voksne. Dette fokusområde var et emne, der kom frem under socialtilsynets dialoger med regionens kommuner i 2018. Socialtilsyn Øst har i forbindelse med fokusemnet interesseret sig for, hvad tilbud og plejefamilier gør for at fremme den gode udvikling og for at håndtere de udfordringer, de og de unge møder i processen.

- Derudover har Socialtilsynet blandt andet truffet følgende antal afgørelser, ansøgninger mm...:
- Ny-godkendt 46 plejefamilier og 17 sociale tilbud
- Truffet 12 afgørelser med vilkår der indeholdt 13 vilkår
- Truffet 5 afgørelser om påbud der indeholdt 12 påbud
- Truffet 1 afgørelse om skærpet tilsyn der indeholdt 1 påbud
- Truffet 4 afgørelse om tilbagekaldelse af godkendelsen
- Modtaget 348 ansøgninger vedrørende væsentlige ændringer – 113 på tilbudsområdet og 235 på plejefamilieområdet
- Modtaget 73 anmodninger om aktindsigt, disse er behandlet efter henholdsvis forvaltningslovens- og offentlighedslovens regler.
- Modtaget og behandlet 266 henvendelser om bekymrende forhold – whistleblowordningen.

Tilsynsopgaverne i 2019 blev udført af 72 medarbejdere – 52 tilsynskonsulenter, 16 stabsmedarbejdere og 4 ledere.

Til at løfte tilsynsopgaven, har der ved udgangen af 2019 været 72 personer involveret i tilsynsarbejdet; tilsynskonsulenter, medarbejdere med stabsfunktioner og ledelse.

Tilsynsopgaverne i 2019 blev udført af 72 medarbejdere – 52 tilsynskonsulenter, 16 stabsmedarbejdere og 4 ledere.

Pr. 31. december 2019 var der i de plejefamilier socialtilsynet har tilsynsforpligtelsen med 2.229 godkendte pladser. Det er et fald på 2,6 % i forhold til 2018.

Der er en mindre stigning i antal ledige pladser på plejefamilieområdet på 1,2 % sammenlignet med 2018.

Den samlede vurdering er, at ønsket fra regeringens side om et kvalitetsløft på det sociale område, er i en fortsat positiv udvikling og at samarbejdsrelationerne mellem socialtilsynet, tilbuddene og kommunerne styrkes blandt andet ved kontinuerlig dialog. Mere specifikt kan det konkluderes:

- At de sociale tilbud og plejefamilierne vedrørende de udvalgte fokuspunkter har en generel høj kvalitet.
- At antallet af godkendte plejefamilier i perioden 2015 – 2019 er faldende, som hænger sammen med, at antallet af ansøgninger om ny-godkendelse som plejefamilie er faldende i Socialtilsyn Øst.
- At 55 % af de plejefamilier Socialtilsyn Øst har ny-godkendt i perioden 2015 – 2019 fortsat er aktive pr. 31. december 2019.
- At der er et fald i plejefamilier, der ønsker at ophøre af egen drift.
- At der er et stigende antal ledige pladser i plejefamilier.
- At kvalitetsmodellen fortsat har skabt en øget bevidsthed om selve opgaven med at være plejefamilie, i forhold til fagligheden og hvilke gensidige forventninger/krav, der er mellem plejefamilien og anbringende kommune.
- At handlekommunernes tilrettelæggelse af arbejdet i forbindelse med denne afklaring fra barn til voksen ikke altid opleves af plejefamilier og tilbud som hensigtsmæssig og fremmende for et godt forløb for de unge.
- At plejefamilierne kan blive mere bevidste om og tage ansvar for deres kompetenceudvikling.
- At det ikke er alle anbringende myndigheder, der bakker op om barnets/den unges valg af fritidsaktivitet.
- At tilbuddene kan blive endnu bedre til at inddrage børnene/de unge i forhold til at udarbejde individuelle mål i forhold til at understøtte udvikling af barnets/den unges kompetencer til at indgå i sociale relationer og leve et så selvstændigt liv som muligt.

På baggrund af konklusionerne i denne årsrapport kan Socialtilsyn øst anbefale:

- At både de sociale tilbud og plejefamilierne fortsætter den positive udvikling i forhold til arbejdet med deres egne udviklingspunkter, der fremgår af tilsynsrapporten
- at kommunernes fokus på at rekruttere plejefamilier fastholdes¹² og udbygges fordi:
 - Antallet af ny-godkendte plejefamilier falder
 - Antallet af aktive plejefamilier er svagt faldende, herunder antallet af pladser.
 - der er et stigende antal ledige pladser i allerede, godkendte plejefamilier.
- At de sociale tilbud fortsætter arbejdet med at udvikle deres praksis med at inddrage børnene/de unge i forhold til at udarbejde individuelle mål i forhold til at understøtte

¹² KKR har i 2018 igangsat et tværkommunalt samarbejde vedr. rekruttering af plejefamilier

udvikling af barnets/den unges kompetencer til at indgå i sociale relationer og leve et så selvstændigt liv som muligt

- At sociale tilbud, plejefamilier og anbringende kommuner i fællesskab har opmærksomhed på, at der indgår specifikke mål vedrørende uddannelse og beskæftigelse i handleplanerne, således at der sikres et fortsat fokus på anbringende kommuners rolle i koordinering af forhold vedrørende anbragte børn og unges skolegang og uddannelse.
- At kommunerne har opmærksomhed på sociale tilbuds og plejefamiliers oplevelse af kvaliteten af sagsbehandlingen og samarbejdet i forbindelse med, at den anbragte unge nærmer sig de 18 år.

Lands- og landsdelsdækkende tilbud og sikrede afdelinger – status på kapacitet, belægning og fælles fokus.

I forbindelse med udarbejdelsen af Udviklingsstrategien i Rammeaftalen på det specialiserede social- og undervisningsområde har kommunerne ansvaret for at sikre indbyrdes koordination mellem regionerne i forhold til de lands- og landsdelsdækkende tilbud og sikrede afdelinger samt den sikrede boform Kofoedsminde.

Der er på den baggrund nedsat et kommunalt koordinationsforum bestående af repræsentanter fra de administrative styregrupper på det specialiserede socialområde i hver af de fem KKR. Forum for koordination på det specialiserede social- og specialundervisningsområde er ansvarlig for at udarbejde forslag til landsdækkende koordination af de berørte områder, som indgår i de enkelte rammeaftaler.

De administrative styregrupper har ansvar for at bringe opmærksomhedspunkter op i Forum for koordination på det specialiserede social- og specialundervisningsområde. Den enkelte styregruppe har ansvar for at følge udviklingen på de lands- og landsdelsdækkende tilbud og sikrede afdelinger, som er beliggende i egen region. Såfremt der sker eller er udsigt til væsentlige ændringer i kapacitet og/eller behov, skal styregruppen bringe det op i Forum for koordination på det specialiserede social- og specialundervisningsområde, så kommunerne i fællesskab kan løfte deres ansvar på området.

Der er i 2020 tre *landsdækkende* undervisningstilbud, fire *landsdelsdækkende* undervisningstilbud, tre øvrige *landsdækkende* tilbud samt otte tilbud med *sikrede afdelinger*.

Nedenfor er kort opsummeret de overordnede hovedtendenser omkring kapacitet og belægning samt kommunernes behov for og oplevelse af disse typer af tilbud. Tilbuddenes udvikling i forhold til kapacitet, belægning og tendenser er nærmere beskrevet i bilag 10.

Sammenhæng mellem kapacitet og belægning

På baggrund af analysen rapporten om de lands- og landsdelsdækkende tilbud og sikrede afdelinger som er bilag x til rammeaftalen vurderes det, at der for de fleste tilbud er en god sammenhæng mellem kapacitet og belægning.

Tilbud som fremadrettet vil blive fulgt af Koordinationsforum

Koordinationsforum har udpeget tre tilbud, som de vurderer bør følges mere tæt:

- Kofoedsminde (Region Sjælland)
- Center for Døvblindhed og Høretab – tilbud til borgere med døvblindhed (Region Nordjylland)

- Synscenter Refsnæs

Kofoedsminde (Region Sjælland) – Øvrige landsdækkende tilbud

Den sikrede boform Kofoedsminde for domfældte udviklingshæmmede finansieres via objektiv finansiering og har længe været fulgt tæt af Koordinationsforum. Region Sjælland driver Kofoedsminde på vegne af Lolland Kommune, der ifølge lovgivningen har forsyningsforpligtelsen overfor målgruppen. Pladstallet er øget fra 44 pladser i 2016 til 68 pladser i 2019. Kofoedsminde havde i 2019 en belægning på 102%. Tiltag til at minimere antallet af borgere, der visiteres til Kofoedsminde har ikke haft den ønskede effekt, hvorfor tilbuddet stadig oplever en stor efterspørgsel efter pladser.

Social- og Indenrigsministeriet er på opfordring fra KL ved at nedsætte en arbejdsgruppe omkring Kofoedsminde, der skal undersøge og komme med mulige løsningsmodeller i forhold til finansieringsmodellen samt udviklingen i målgruppen og kvaliteten i tilbuddet til domfældte borgere med udviklingshæmning. Hensigten er at lave et beslutningsgrundlag for Folketinget.

Center for Døvblindhed og Høretab (Region Nordjylland) – Landsdækkende tilbud

Koordinationsforum har haft særlig opmærksomhed på CDH siden 2017. CDH leverer en landsdækkende ydelse for målgruppen børn og unge med døvblindhed, der er omfattet af den nationale koordinationsstruktur. De sidste 10 år har der været en nedgang af i antallet af børn med døvblindhed, der anvender undervisningsområdet på CDH. I 2019 oplevede CDH dog – i stedet for en nedgang – en uændret efterspørgsel på pladser. Med dette forventes samtlige 6 pladser at være belagt i 2020.

På baggrund af de udviklingsinitiativer, der er iværksat, forventer undervisningstilbuddet at kunne fastholde den nuværende efterspørgsel i de kommende år. Der er dog behov for et vedvarende fokus på området med henblik på at bevare den faglige og økonomiske bæredygtighed, da en yderligere nedgang i efterspørgslen kan have den konsekvens, at den faglige og økonomiske bæredygtighed på området forsvinder, og at ydelsen derfor må udfases.

Synscenter Refsnæs, Region Sjælland

Overordnet vurderes det, at Synscenter Refsnæs generelt er udfordret, både på det landsdækkende undervisningstilbud, men også på de takstbaserede ydelser (bo-, fritid og skoletilbuddene). Særligt har der på botilbuddene (§ 66 stk. 6 og §107) været et fald i antal borgere siden 2014, jf. afsnit 3.2.

Synscenter Refsnæs har forsøgt at tilpasse kapaciteten på botilbuddet, men vurderer, at man nu har nået en grænse i forhold til, at tilbuddet skal have en vis størrelse for at kunne drives som døgntilbud. Region Sjælland har på den baggrund indstillet til Koordinationsforum, at der igangsættes tiltag med henblik på at sikre tilbuddets fremtidige eksistens. Koordinationsforum tilsluttede sig dette, hvorfor Synscenter Refsnæs vil blive fulgt tæt af Koordinationsforum. Koordinationsforum vurderer ikke, at et tiltag kan være objektiv finansiering, men ønsker en opfølgning på de kommende møder i forhold til mulige tiltag.

Tilbud, hvor bæredygtigheden har været drøftet i Koordinationsforum

Foruden de tre nævnte tilbud, peger rapporten på yderligere tilbud, hvor belægningsprocenten kan indikere, at bæredygtigheden kan være udfordret. Disse tilbud er alle blevet drøftet i Koordinationsforum, og har ikke givet anledning til, at Koordinationsforum bør følge disse tilbud i ekstraordinær grad.

Bakkegården og Stevnstortet, Region Sjælland

Sammenhængen mellem kapacitet og belægning på de sikrede og særligt sikrede afdelinger vurderes at være god, og der er ingen særlige opmærksomhedspunkter i forhold til den overordnede kapacitet for de sikrede afdelinger. Der kan dog rettes en opmærksomhed mod de to tilbud i Region Sjælland – Bakkegården og Stevnstortet, som begge har oplevet relative lave belægningsprocenter. Begge tilbud har over de sidste par år oplevet skiftende efterspørgsel, men det vurderes ikke på nuværende tidspunkt, at belægningen kræver særlige udviklingstiltag. Koordinationsforum har taget dette til efterretning, hvorfor tilbuddene for nuværende ikke giver anledning til yderligere opmærksomhed.

Center for Døvblindhed og Høretab, Region Nordjylland

Center for Døvblindhed og Høretabs undervisningstilbud til børn og unge med høretab oplever et kraftigt fald i belægningsprocenten, hvorfor der forventes en belægning på 3,6 pladser i 2020 (9,4 i 2018).

Efter aftale med Den Administrative Styregruppe i Nordjylland er der iværksat adskillige udviklingsinitiativer, som man løbende vurderer effekten af. Der vurderes ikke et behov for yderligere tiltag i regi af Koordinationsforum.

Center for Høretab (Region Syddanmark) - Landsdelsdækkende undervisningstilbud

Center for Høretab leverer en landsdelsdækkende undervisningsindsats målrettet børn og unge med høretab. Tilbuddet er udpeget til at blive fulgt særligt fordi Center for Høretabs skoletilbud for unge (STU) og elevhjemmet de seneste år har oplevet et faldende elevtal, og det udfordrer den faglige og økonomiske bæredygtighed for elevhjemmet og STU'en, hvilket kan påvirke den landsdelsdækkende undervisningsydelse.

Socialdirektørforum i Syddanmark har fulgt udviklingen tæt siden januar 2018. Situationen er pt. stabil, hvorfor situationen fremadrettet vil blive fulgt af Socialdirektørforum i Syddanmark. Hvis der er behov for yderligere tiltag på et senere tidspunkt, kan dette forelægges Koordinationsforum.

Tilbuddenes udvikling i forhold til kapacitet og belægning er nærmere beskrevet i bilag 11.

Aftaler vedrørende Grønland og Færøerne

Afsnittet om Grønland og Færøerne er revideret, så det opdateret beskriver varetagelsen af de forpligtigelser Region Sjælland har i henhold til den gældende rammeaftalebekendtgørelse BEK nr 1298 af 03/09/2020.

Region Sjælland har en særlig forpligtelse over for Grønland og Færøerne og fastlægger behov/forventet forbrug af pladser og koordinerer antallet af pladser mellem regionerne. Departementet for Familie, Ligestilling og Sociale Anliggender, Grønlands Selvstyre, har i løbet af 2016 hjemtaget de opgaver som varetages af Departementets afdeling i Grønlands repræsentation i Danmark, der er lukket ultimo 2016.

Region Sjælland har en særlig forpligtelse over for Grønland og Færøerne. Forpligtelsen er historisk og betinget af at Grønland siden midten af 1950'erne sendte udviklingshæmmede borgere til Vestsjællands Amt.

Region Sjællands særlige forpligtelse fremgår af bekendtgørelse om rammeaftaler mv. §9, stk.2: *"Det påhviler regionerne eller en eller flere kommuner at etablere tilbud efter § 108 i lov om social service, til personer, som har bopæl på Færøerne eller i Grønland, med betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, hvis behov for hjælp ikke kan dækkes gennem tilbud på Færøerne eller i Grønland."*

Grønland og Færøerne er ikke parter i Rammeaftalen, men i henhold til bekendtgørelsen fastlægger Region Sjælland *"behovet for og forventet forbrug af pladser fordelt på målgrupper efter forhandling med Departementet for Familie, Ligestilling, Sociale Anliggender og Justitsvæsen i Grønland og Almannastovan på Færøerne og koordinerer antallet af pladser regionerne imellem"*¹³

Fastlæggelse af behov og forventet forbrug - Regionens forpligtelser

Region Sjælland har i henhold til bekendtgørelsen forpligtelsen til at fastlægge behovet for tilbud og forventet forbrug af pladser til personer med nedsat fysisk og psykisk funktionsevne efter forhandling med Departementet for Familie, Ligestilling, Sociale Anliggender og Justitsvæsen i Grønland og Almannastovan på Færøerne og koordinerer antallet af pladser regionerne imellem"

Region Sjælland fastlægger behovet for pladser med baggrund i konkrete henvendelser fra de nordatlantiske myndigheder. Behov for pladser koordineres som led i det almindelige rammeaftalearbejde. Regionen koordinerer endvidere antallet af pladser med de øvrige regioner.

Forsyning med pladser – tværgående forpligtelse for driftsherre i Region Sjælland

Alle rammeaftalens parter er forpligtet på forsyning af pladser til borgere fra Grønland og Færøerne med vidtgående handicap, der er visiteret til ophold i Danmark.

Borgere fra Grønland har jf. den historiske tilknytning til Vestsjælland Amt overvejende ophold i botilbud i Slagelse, Kalundborg, Holbæk og Odsherred. Det er aftalt at de fire kommuner i samarbejde intensiverer og koordinerer indsatsen for at skabe de bedst mulige levevilkår for udviklingshæmmede borgere fra Grønland i respekt for deres kulturelle baggrund.

Andre driftsherrer i Region Sjælland har også anbragte borgere fra Grønland i botilbud.

Forsyningsforpligtelsen overfor grønlandske og færøske borgere vedrører i henhold til bekendtgørelsen for rammeaftalen tilbud efter § 108 i lov om social service.

Efterhånden som flere kommuner har omlagt § 108-pladser enten til § 107 eller til boliger efter almenboligloven med bistand efter § 85 i lov om social service, er det vanskeligt for rammeaftalens parter at opfylde forsyningsforpligtelsen, som den er beskrevet. Det er aftalt

¹³ Bekendtgørelse om rammeaftaler m.v. på det sociale område og på det almene ældreboligområde, af 3. september 2020.

mellem rammeaftalens parter at henstille til Social- og Indenrigsministeriet at give mulighed for at opfylde forsyningsforpligtelsen også med tilbud efter de nævnte paragraffer.

Som led i rammeaftalearbejdet er rettet henvendelse til Social- og Indenrigsministeriet med henstilling om at give mulighed for at opfylde forsyningsforpligtelsen med botilbud efter § 107 i serviceloven og boliger efter almenboligloven med hjælp og støtte efter §§ 83 og 85.

Anbringelser af grønlandske borgere i tilbud i Danmark

Såfremt en grønlandsk kommune beslutter at anbringe en borger i et botilbud i regionen, og dette er godkendt af Departementet for Familie, Ligestilling, Sociale Anliggender og Justitsvæsen i Grønland, sker anbringelse både for så vidt vilkår for ophold som betaling efter de samme regler, som også gælder for danske kommuners køb af pladser, herunder reglerne for sammenhæng mellem visitationskompetence og finansieringsansvar som på det øvrige specialiserede socialområde¹⁴

I Region Sjælland fastlægges de konkrete aftaler for køb af pladser i standardiserede kontrakter på henholdsvis børne- og voksenområdet. Med det formål også i forhold til de grønlandske borgere at sikre et så tydeligt aftalegrundlag, gør kommunerne i Region Sjælland det obligatorisk at anvende en kontrakt, der er udformet, så de særlige forhold der gælder ved anbringelse af grønlandske borgere bliver beskrevet.

I kontrakterne fastlægges vilkår for ferie- og besøgsrejser for borgere fra Grønland, der har ophold i Danmark. De danske botilbud stiller medarbejdere til rådighed som ledsagere for de grønlandske borgere ved ferie- og besøgsrejser til/i Grønland. De grønlandske kommuner betaler udgifterne for ledsagende medarbejdere og refunderer botilbuddenes vikar- eller lønudgifter efter ansøgning. For deltidsansatte medarbejdere refunderes tillige udgifter svarende til fuldtidsansættelse i rejseperioden.

Ligeledes fastlægges vilkår i tilfælde, hvor en grønlandsk myndighed ønsker at benytte forskellige former for konsulentbistand fx ved udredning af en borger. Den grønlandske myndighed der rekvirerer konsulentbistanden afholder udgiften.

Hjemtagelser

Såfremt en grønlandsk kommune beslutter at hjemtage en større gruppe borgere fra botilbud i Region Sjælland, tilbyder driftsherrerne for de berørte tilbud i fællesskab den fornødne faglige og personalemæssige bistand for at opnå en vellykket hjemtagning. Den grønlandske kommune afholder udgifterne forbundet med denne bistand.

Aftaler vedr. studieophold og udveksling/udlån af personale

Institutioner i Grønland har mulighed for at sende personale på studieophold på bosteder i Region Sjælland. Den grønlandske myndighed, der rekvirerer studieophold, afholder udgiften

¹⁴ Lov om ændring af lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og lov om social service

efter konkret aftale. Tilsvarende kan der mellem grønlandske kommuner og kommuner i Region Sjælland indgå aftale om udveksling/udlån af personale. Udgifter afholdes ligeledes efter konkret aftale.

Færøerne

Det påhviler regionerne eller en eller flere kommuner, at etablere tilbud efter § 108 til personer, der har bopæl på Færøerne med betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, hvis behov for hjælp ikke kan dækkes gennem tilbud på Færøerne. Samtlige regioner er forpligtet til at forbeholde et antal pladser til personer fra Færøerne i rammeaftalerne.

Det påhviler Region Sjælland at varetage den koordinering, som de færøske borgeres adgang til pladser efter § 108 forudsætter.

Rammeaftalens styringsdel

Med henblik på styring af økonomi- og kapacitetsudvikling skal rammeaftalen indeholde en vurdering af og beskrivelse af økonomi og kapacitet for tilbud der omfatter de kommunale og regionale tilbud som ligger i regionen og som anvendes af flere kommuner end driftskommunen¹⁵.

Rammeaftalen er en aftale mellem de 17 kommunalbestyrelser i Region Sjælland og Regionsrådet. Rammeaftalens styringsdel lægger rammerne for kapacitets- og prisudviklingen for de to år, som rammeaftalen vedrører, samt indeholder takster og principper for omkostningsberegning og betalingsmodeller. Rammeaftalen skal godkendes i de enkelte kommunalbestyrelser og Regionsrådet senest den 1. december

Rammeaftalens styringsdel omfatter det specialiserede socialområde og specialundervisningsområdet samt allonge om specialundervisning i folkeskolen.

Oversigt over de enkelte tilbud sker ved henvendelse til kommunerne og Regionerne, og disse er vedlagt rammeaftalen i bilag 4. Offentlige tilbud er omfattet af rammeaftalen, mens private tilbud ikke er omfattet af rammeaftalen.

Formålet med aftalen er at øge bevidstheden om og stillingtagen til de styringsmæssige konsekvenser af, at kommunerne på alle områder som benyttes af en eller flere kommuner/Regionen er afhængige af at købe og sælge pladser på tilbud på tværs af kommunerne.

I Bekendtgørelse om rammeaftaler m.v. på det sociale område og på det almene ældreboligområde, nr. 1298 af 3. september 2020 er det præciseret, hvad rammeaftalens styringsdel skal indeholde:

- 1) Angivelse af hvilke konkrete tilbud der er omfattet af styringsaftalen.
- 2) Aftaler om udviklingen i taksterne for tilbud omfattet af aftalen.
- 3) Aftaler om prisstrukturen for de omfattede tilbud.

¹⁵ Jf. § 7 i Bekendtgørelse om rammeaftaler m.v. på det sociale område og på det almene ældreboligområde (BEK 1298 af 03/09-2020)

- 4) Aftaler om oprettelse og lukning af tilbud og pladser.
- 5) Aftaler om principper for evt. indregning af driftsherrens udgifter ved oprettelse og lukning af tilbud aftalt i rammeaftaleregion.
- 6) Aftaler om frister for afregning for brug af tilbud.
- 7) Tilkendegivelse fra kommunalbestyrelserne om overtagelse af regionale tilbud og fastlæggelse af, i hvilket omfang overtage tilbud skal stå til rådighed for de øvrige kommuner.

Omkostninger på social- og specialundervisningsområdet finansieres fuldt ud af kommunerne, bortset fra visse særlige administrative opgaver og specialrådgivningsydelser, som regionen og VISO har indgået kontrakt om.

Med rammeaftalens styringsdel træffes beslutning om takster for de tilbud, der er omfattet af rammeaftalen samt en række overordnede principper for omkostningsberegning og betalingsmodeller. Alle takster for institutioner omfattet af denne styringsdel beregnes efter samme principper.

Aftaler indgået i rammeaftaler kan kun forpligte rammeaftalens parter. Det betyder, at rammeaftalen alene regulerer køb og salg indenfor regionen. I forhold til køb og salg udenfor regionen anbefales det derfor, at der ved hvert køb udarbejdes en konkret og individuel købskontrakt der regulerer forpligtelsen for såvel køber og sælger. Købskontrakten bør indeholde aftaler om forhold som underskudsdeling, takst, afregning m.m. ¹⁶

I bilag er vedlagt en standardkontrakt som skal anvendes af kommunerne ved indgåelse af aftaler om køb og salg af pladser mellem kommuner indenfor Region Sjælland og ved køb af pladser fra private tilbud/udbydere. Det anbefales ligeledes at standardkontrakten anvendes ved indgåelse af aftaler om køb og salg mellem kommuner i Region sjælland og kommuner udenfor region Sjælland.

Tilbud omfattet af rammeaftalens styringsdel

Som udgangspunkt er alle tilbud, der anvendes af andre kommuner end driftsherrens kommune omfattet af rammeaftalen. Det samme gælder regionale tilbud, der som følge af regionens status som udelukkende driftsherre, altid vil indeholde tilbud, der sælges til andre parter.

Tilbuddene kan opdeles i 3 kategorier:

- 1) Tilbud, som alene anvendes af driftsherren (lokale tilbud).
- 2) Tilbud, som anvendes af en eller få andre kommuner end driftsherren (klyngetilbud).
- 3) Tilbud, der i omfattende grad anvendes af andre kommuner end driftsherren (regionale tilbud).

¹⁶ Ifølge KL kan rammeaftalen kun forpligte dens underskrivende parter dvs. den enkelte regions rammeaftale er kun gældende for køb/salg indenfor egen region – ift. salg på tværs af regionsgrænser kræves specifik aftale: kontrakt omkring køb/salgsvilkår.

Tilbud efter kategori 1 er ikke omfattet af rammeaftalens styringsdel, da der ikke er tale om køb/salg mellem flere kommuner. De indgår i en orienterende oversigt.

Tilbud efter kategori 2 kan ligeledes undtages rammeaftalens styringsdel. Det kræver dog, at der er indgået en aftale mellem de konkrete købere og sælgere, der som minimum involverer aftaler om takstudvikling, prisstruktur og afregningsfrister for det pågældende tilbud. I forbindelse med indgåelse af aftale, er det vigtigt at være opmærksom på, at aftalen også tager stilling til spørgsmålene om takstændringer i løbet af året og nedlukningsomkostninger.

Tilbud efter kategori 3 er omfattet af rammeaftalens styringsdel, og kan ikke undtages denne.

Kategorierne er defineret ved antallet af kommuner som køber pladser og antal kommuner, som der sælges pladser til udover driftskommunen:

- 1) Kategori 1 tilbud kan sælge enkelte pladser og stadig bevare status som et kategori 1 tilbud udenfor rammeaftalens styringsdel – så længe der kun er tale om salg af enkelte pladser. Ved salg udover enkelte pladser er tilbuddet enten kategori 2 eller 3, og dermed som udgangspunkt omfattet af rammeaftalens styringsdel.
- 2) Kategori 2 tilbud er defineret ved at max 4 kommuner køber pladser / max 4 kommuner som der sælges pladser til - udover driftskommunen.
- 3) Kategori 3 tilbud er tilsvarende defineret ved at mindst 5 kommuner køber pladser / mindst 5 kommuner som der sælges pladser til – udover driftskommunen.

Ved ændring i kategori skal tilbuddet leve op til kravene for den nye kategori.

Skillelinjen mellem antallet af kommuner, som der sælges pladser til, skal ses i forhold til den fremadrettede drift. Tilbud kan ikke ændre kategori i løbet af året, men ændret kategorisering sker årligt i forbindelse med rammeaftalen for det næstfølgende år.

Tilbud defineres som organisatorisk enhed dvs. på institutionsniveau.

For oversigt over tilbud henvises til bilag 4.

Aftale om takstudviklingen - Principper og anbefalinger

Følgende principper ligger til grund for aftaler om takster: Mindst mulig administration, færrest mulige takster og færrest mulige tillægsydelse.

Mindst mulig administration

Der lægges vægt på, at takstsystemet skal være gennemsigtigt og let at administrere for kommuner, region og institutioner. Det indebærer bl.a., at de enkelte takster så vidt muligt omfatter et så bredt felt af ydelser, så hyppige forhandlinger om enkelttydelser undgås.

Færrest mulige takster

Brugerne af de tilbud, der er omfattet af rammeaftalen har ofte et varierende og svingende funktionsniveau og deraf følgende behov for bistand, pleje eller omsorg. Der lægges derfor vægt på, at takststrukturen udformes på en sådan måde, at det giver det enkelte tilbud mulighed for en fleksibel ressourceudnyttelse inden for samme målgruppe.

Såfremt et tilbud opererer med forskellige takstniveauer skal der foreligge beskrivelse af, hvad der er forskellen på takstniveauerne.

Færrest mulige tillægsydelser

Der lægges vægt på, at taksten dækker de ydelser, som tilbuddets målgruppe har behov for pædagogisk, behandlingsmæssigt m.v. Behov for tillægsydelser vil derfor ikke forekomme ofte. Der tages stilling til omfanget af tillægsydelsen ved visitation.

De to principper om færrest mulige takster (minus ydelsespakker men i stedet gennemsnitstakster) og færrest mulige tillægsydelser – er de vigtigste. Takster kan differentieres i forhold til forskellige målgrupper

Nyt i rammeaftalens styringsdel 2021-22

Regeringen og KL har i økonomiaftalen 2020 aftalt øget gennemsigtighed i takststrukturen via:

1. Justering af takstmodellen med opdeling af taksten i en basis og ydelsestakst fra 1/1-2022.
2. Finansieringsmodel for sundhedslovsydelser til borgere på botilbud ændres så omkostninger til sundhedsfaglig behandling, der er led i opholdet, indregnes i taksterne på botilbud og at borgerens aktuelle opholdskommunes udgifter til øvrige sundhedslovsydelser dækkes af den tidligere opholdskommune. Dette med forventet ikrafttræden hhv. 1/1-2022 for ændring af serviceloven, mens tidspunktet for ikrafttrædelse af ændring af sundhedsloven og retssikkerhedsloven pt. (pr. ultimo november 2020) er uafklaret.
3. Udarbejdelse af standardkontrakt som anbefales anvendt ved køb/salg af ydelser og indsatser på det specialiserede socialområde. Standardkontraktskabeloner vil ligge klar på sekretariaternes hjemmeside og Tilbudsportalen primo 2021, hvorfra rammeaftale 2021-22 er gældende fra 1/1-2021

Anbefalinger fra KKR Sjælland

Takstanbefaling 2021-2022

I rammeaftaleaftale 2021-2022 er det besluttet (som i rammeaftale 2018-2020), ikke at bruge "takstinstrumentet" i form af henstilling over for kommunerne om en given procent takstreduktion, men i stedet opfordre alle kommuner til at sikre et målrettet arbejde for konstant driftsoptimering med den hensigt at reducere taksterne på de takstbelagte institutioner og stram udgiftsstyring generelt, herunder ved køb hos private.

Betalingsmodeller

Inden for rammerne af ovenfor nævnte principper er aftalt følgende betalingsmodeller:

- Traditionel takstbetaling
- Afregning for tillægsydelser
- Betalingsaftale
- Objektiv finansiering

Traditionel takstbetaling

Efter omkostningsprincippet indregnes tilbuddets driftsudgifter, udgifter til udvikling af tilbuddene samt tilsyn, henførbare administrative udgifter, afskrivning og forrentning på anlægsaktiver (bygninger og tekniske anlæg) samt opsparing til fremtidige pensionsforpligtelser til tjenestemænd. Endelige indgår hensættelse til feriepengeforpligtelsen i opgørelsen over de samlede udgifter. Se takstaftalen i bilag 6 for en specifik gennemgang af takstberegninger.

Socialministeriet har udsendt en vejledning af 3. marts 2006 om styreaftaler mv. på det sociale område og almene ældreboliger, som kan anvendes i specifikationen af takstberegningsgrundlaget.

Afregning for tillægsydelser

Tilbuddenes basisydelser vil typisk dække brugerens behov, men der skal være mulighed for at tilrettelægge en mere individuel og differentieret indsats ved enkelte brugeres særlige behov, når dette behov afviger væsentligt fra gennemsnittet.

Tillægsydelser kan bestå i særlige ydelser i forbindelse med ophold på social institution eller rådgivningsydelser af administrativ eller behandlingsmæssig karakter.

Der beregnes faste timetakster for disse tillægsydelser, som baseres på de direkte omkostninger samt andele af de indirekte omkostninger. Omfanget af indsatsen aftales individuelt mellem den myndighed, der leverer ydelsen og den der modtager ydelsen.

Aftaler om tillægsydelser indgås på myndighedsniveau.

Tillægsydelser er nødvendige, da der er behov for fleksibilitet i tilfælde hvor borgeren udvikler sig og behovet ændres, men der skal være færrest mulige tillægsydelser. Dialog mellem køber og sælgerkommune og aftaler om tillægsydelser ligger ikke på institutionsniveau, men indgås på myndighedsniveau.

KKR anbefaler den enkelte kommune, at fastsætte takster ud fra et princip om, at der ikke kan sættes udgiftskrævende aktiviteter (tillægs-ydelser) i værk uden at der er visiteret hertil, samt at tillægsydelser ikke kan besluttet på decentralt niveau.

Betalingsaftale

Abonnements-/Kontraktbetaling

For tilbud/ydelser hvor der kræves en fast kapacitet, men hvor efterspørgslen i sagens natur kan svinge en del, kan der aftales en abonnementsbetaling mellem institutioner og kommuner som gerne vil have abonnement. For egentlige rådgivningsydelser anvendes således en abonnementsordning i form af objektiv finansiering for den/de kommuner, der ønsker at trække på en anden kommunes ydelser.

Vedrørende tale-høre-synsområdet indgås særskilte bilaterale aftaler mellem udbyderne og køberkommunerne.

Aftalerne konkretiseres som forskellige modeller med mulighed for kombinationer mellem leveringsaftaler og takster.

Betalingsaftale anvendes i øjeblikket, når kommunerne indgår aftaler med driftskommunerne om kommunikationscentrenes ydelser vedr. tale-høre-synsområdet. Arbejdet med at sikre en større gennemsigtighed i kommunikationscentrenes ydelser fortsættes i forbindelse med arbejdet med fokusområder på kommunikationsområdet.

Objektiv finansiering

Som hovedregel dækkes udgifterne til de lands- og landsdelsdækkende tilbud af en takst for brugen af tilbuddet. Der er dog visse undtagelser fra denne hovedregel fastsat i bekendtgørelsen.

Taksten for de lands og landsdelsdækkende undervisningstilbud afregnes efter en objektiv finansiering efter folketal i de kommuner, der har adgang til at benytte tilbuddet.

Udgifter til specialrådgivningsfunktionerne ved de sociale tilbud fordeles efter folketal på de kommuner, der har adgang til at benytte rådgivningen. Tilsvarende fordeles udgifterne til specialrådgivningsfunktionerne, der alene omhandler småbørn i de kommuner, der kan benytte tilbuddene efter antallet af 0 – 6-årige i de pågældende kommuner.

Udgifterne til driften af Kofoedsminde, sikret institution for personer med nedsat psykisk funktionsevne med dom til ophold på sikret afdeling, fordeles mellem alle landets kommuner efter folketal.

Der henvises til bilag 2: Takstaftale afsnit 8 om objektiv finansiering som redegør for på hvilke områder der skal være objektiv finansiering ifølge de gældende bekendtgørelser

Aftale om prisstruktur.

Der er nævnt i vejledningen, at det kan være relevant at drøfte **aftaler** til brug for **enkeltmandsforanstaltninger**. Der kan f.eks. aftales retningslinjer for hvilke betingelser,

der skal gøre sig gældende for, at der kan etableres et enkeltmandsprojekt. Ligeledes kan det aftales, hvordan man kan samarbejde om enkeltmandsprojekter på tværs af kommunerne.

Der indgås ikke aftaler for enkeltmandsforanstaltninger, men arbejdet med særligt dyre særforanstaltninger kan munde ud i beslutninger om disse.

Aftaler om principper for evt. deling af udgifter forbundet med oprettelse og lukning af tilbud¹⁷.

Finansiering af omkostninger i forbindelse med opbygning eller nedlukning af tilbud skal ske på en fornuftig, økonomisk og faglig forsvarlig måde.

Aftaler om opbygning af tilbud indgås i forbindelse med rammeaftalen.

Driftsherren har ansvaret for en eventuel nedlukning af tilbud. Dette skal finde sted så hurtigt som muligt. I den forbindelse orienterer driftsherren i rammeaftaleregion.

Både brugerkommuners overvejelser om ændringer i indsats og brug af tilbud m.m. som driftskommuners overvejelser om etablering af nye tilbud eller ændring/nedlæggelse af eksisterende tilbud skal drøftes så tidligt som muligt mellem driftskommune og brugerkommune (og om nødvendigt i relevant KKR-regi).

Nedlukning af tilbud (med efterfølgende deling af nedlukningsomkostninger)

Baggrunden for nedlukningsprincipperne er at fordele risikoen mellem sælger og køber, så sælger ikke alene bærer risikoen ved drift af tilbud, hvor der sælges pladser til andre kommuner. På den baggrund er indgået en aftale mellem kommunerne i region sjælland om at i forbindelse med tilbud der lukker ned, deles nedlukningsomkostningerne mellem de kommuner som har anvendt tilbuddet.

Rammeaftalens bestemmelser om nedlukning af tilbud (med efterfølgende deling af nedlukningsomkostninger) anvendes når et tilbud lukkes ned og ophører pga. manglende økonomisk bæredygtighed f.eks. driftsmæssige problemer pga. fald i belægning etc. som medfører underskud der akkumuleres og betyder at kommunerne ikke anvender tilbuddet.

Ved nedlukning af tilbud skal der være tale om, at tilbuddet lever op til socialtilsynets regler om "ophør efter eget ønske", hvor et tilbud til enhver tid selv kan træffe beslutning om at lukke et godkendt tilbud ned. Der er ikke nogle lovgivningsmæssige betingelser i forhold til selve beslutningen om at ophøre med tilbuddets drift - socialtilsynet har dog en særlig rolle i forhold til tilbud drevet af fonde undtaget fra fondsloven. Modtager socialtilsynet orientering om et sådant ønske om ophør sørger socialtilsynet for at tilbuddets oplysninger fjernes fra Tilbudsportalen.

Nedlukning af tilbud (uden efterfølgende deling af nedlukningsomkostninger)

¹⁷ Præcisering af regelsættet er godkendt på styregruppemøde i rammeaftale sjælland 12/10-2018 og i K17 2/11-2018. Ny (tilføjet) tekst er med kursiv

Rammeaftalens bestemmelser om nedlukning af tilbud (med efterfølgende deling af nedlukningsomkostninger anvendes ikke når et tilbud lukkes ned og fortsætter i en anden form /andre rammer og herunder erstattes af et andet tilbud f.eks. hvis bygningerne er utidssvarende, men med samme målgruppe og borgere.

Hvis et allerede godkendt tilbud ønsker at flytte til andre fysiske rammer, fx erstatningsbyggeri, er der her ift. socialtilsynets regler ikke tale ophør/lukning af tilbuddet, men om en "væsentlig ændring", idet tilbuddet i øvrigt fortsætter uændret og hvor eneste ændring er de fysiske rammer. Vurderingen af om noget er en "væsentlig ændring" er en konkret vurdering i den enkelte sag, men som udgangspunkt vil fx ændring af målgruppe eller flytning/ibrugtagning af andre eller yderligere fysiske rammer være at betragte som en "væsentlig ændring"

Ved etablering af nye tilbud finansieres efter følgende model:

Indkøringsudgifter, der ikke skal forrentes og afskrives, fordeles mellem brugerkommunerne i startåret samt efterfølgende kalenderår. Den konkrete fordelingsperiode aftales i forbindelse med tilbuddets etablering.

Som indkøringsudgifter defineres udgifter afholdt inden der indskrives brugere samt forskellen mellem a conto taksten og den faktiske takst, såfremt der er lav belægning i indkøringsperioden.

Et beregningseksempel findes i bilag til takstaftalen

Ved nedlæggelse af tilbud finansieres efter følgende model:

Fra det tidspunkt, hvor et tilbud besluttet nedlagt, betaler brugerkommunerne normal takst frem til lukningstidspunktet. Merudgifter i forhold til a conto taksten som følge af lukningen fordeles mellem brugerkommunerne i det fulde kalenderår før beslutningen træffes og fordeles på grundlag af de enkelte kommuners belægningsmæssige andel i det fulde kalenderår. Ved betaling af a conto takst i lukningsperioden opnår man, at tilbuddet kan anvendes af nye kommuner i lukningsperioden uden risiko for at skulle betale en andel af merudgifter som følge af vigende belægning eller andre forhold som følge af lukningen.

Ovenstående betyder helt konkret, at når der er truffet beslutning om at tilbud A nedlægges pr. 31. december 2010, betaler brugerkommunerne a conto takst i 2010, og der vil blive foretaget efterregulering overfor brugerkommunerne i 2011. Efterreguleringen foretages i forhold til den belægningsmæssige andel, kommunerne havde i 2009. Eventuelle lukningsudgifter, bogført i regnskabsår 2011 samt det akkumulerede over/underskud vedrørende tidligere år, medtages i reguleringen, som derfor først kan ske når alle posteringer er bogført. Fordelingen af nedlukningsudgifterne skal være upåvirkede af overvejelserne om nedlukning. Dvs. belægningen året før nedlukningen er kendt danner grundlag for fordeling af nedlukningsomkostninger.

Den enkelte driftsherre har ret til at ændre driften, herunder også pladstal med +/-20 % i henhold til styringsaftalens bestemmelser og forudsat at ændringen i pladstal er godkendt af

*Socialtilsynet i henhold til lov om Socialtilsyn*¹⁸. Det er et krav at driftsherren informerer eksterne købere af pladser før udsvingene når 10 %. Hensigten er at imødegå økonomiske problemer, før de bliver for store. Der anbefales tæt og tidlig dialog mellem købere og sælgere i forbindelse med løbende driftsmæssige tilpasninger.

Se også takstafalens bestemmelser i bilag.

Aftaler om afregningsfrister.

Afregningsproceduren

Afregning sker månedsvis bagud med mindre andet er fastsat ved lov. Driftsherren sender månedlige afregninger til betalingskommunerne. Fristen for betaling fastsættes til 30 dage. Det bemærkes, at betalingerne kan automatiseres via PBS. Senere betalinger end 1 måned påføres morarenter.

Betalingskommunen kan ikke regulere i den fremsendte regning. Regningen betales uanset enighed om regningens størrelse. Er der uenighed om regning meddeles dette driftsherren, hvorefter det er driftsherren, der skal foretage de nødvendige berigtigelser i kommende afregning. Dette princip er nødvendigt, hvis afregningssystemerne skal fungere effektivt.

Opsigelsesvarsler

Opsigelsesvarsel er løbende måned plus 30 dage, medmindre andet er aftalt.

Ved dødsfald ophører betaling af taksten efter løbende måned plus 30 dage. Egenbetaling for boligen indgår i skifterettens bestemmelse om boets behandlingsmåde

Overførsel af over/underskud

I forhold til regulering for over- eller underskud henvises til takstafale 2020 for region Sjælland som er vedlagt som bilag 6.

Standardkontrakter

Styregruppen for rammeaftalen har med udgangspunkt i kontraktforslag fra KL udarbejdet standardkontrakter for børneområdet og for voksenområdet som er vedlagt i bilag til Rammeaftalen. De 17 kommunalbestyrelser i region Sjælland og Regionsrådet indgik i forbindelse med Rammeaftale 2014 aftale om anvendelse af standardkontrakter ved køb og salg af pladser mellem kommuner i region Sjælland og udenfor region sjælland samt ved køb af pladser fra private. Der blev udviklet standardkontrakter for henholdsvis børne- og voksenområdet.

¹⁸ Bekendtgørelse af Lov om Socialtilsyn: <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2018/42>

På baggrund af erfaringerne med kontrakterne har styregruppen primo-medio 2019 revideret de nuværende standardkontrakter og vejledninger. Af standardkontrakter og vejledninger fremgår at leverandøren skal overholde de gældende regler om databeskyttelse samt påse overholdelse af en eventuelt indgået databehandlersaftale. Standardkontrakterne skal benyttes ved aftaler mellem kommuner i region Sjælland. Det anbefales, at standardkontrakterne anvendes ved aftaler mellem kommuner i region Sjælland og kommuner udenfor region Sjælland samt ift. private leverandører. De reviderede standardkontrakter i rammeaftalen har afløst de tidligere standardkontrakter pr. 1/5-2019.

KL har ligeledes igangsat arbejde med udarbejdelse af standardkontrakter som forventes klar pr. 1/1-2021. KL's arbejde indgår i evalueringen af Rammeaftale Sjællands kontrakter.

National koordinationsstruktur

Lov om ændring i lov om social service (opfølgning på evaluering af kommunalreformen) har etableret en ny dialogbaseret national koordinationsstruktur og vidensopbygning på det mest specialiserede socialområde og specialundervisningsområde som forankres i Socialstyrelsen.

Socialstyrelsen følger udviklingen i tilbud, målgrupper og indsatser og har:

- Kompetence til at udmelde målgrupper eller særlige indsatser som kommunalbestyrelserne skal forholde sig til i forbindelse med de årlige rammedegørelser. (Socialstyrelsens centrale udmeldinger)
- Beføjelse til at anmode kommunalbestyrelserne om at foretage en fornyet behandling af indsatsen ift. de centralt udmeldte målgrupper og indsatser.
- Beføjelse til at meddele driftspålæg, som indebærer at en kommune eller region pålægges et driftsansvar. Dette dog kun undtagelsesvist i helt særlige tilfælde
- I sidste ende kan træffe afgørelse om en finansieringsmodel

Taskforce i forhold til lukningstruede tilbud:

Ultimo 2013 og 2014 er gennemført en kategorisering af de mest specialiserede tilbud, som har dannet grundlag for arbejdet med fokusområdet om forpligtende samarbejde i 2014 og herunder forslag om Taskforce i forhold til lukningstruede tilbud.

Taskforce skal ses i sammenhæng med arbejdet med at identificere de mest specialiserede tilbud og i lyset af loven om national koordinationsstruktur, hvor Socialstyrelsen tildeles en række beføjelser i forhold til kommunerne.

På baggrund af indmeldinger fra kommunerne og efterfølgende vurdering fra et ekspertpanel, er der primo 2015 indstillet ni tilbud som "de mest specialiserede":

Kildebo - med fokus på senhjerneskadedelen

BOMI – Hjerneskadedelen

Platangården – afdelingen for spiseforstyrrelser

Børneskolen Filadelfia

Bakkegården – Skelbækgård delen: Kompetencemiljø for unge kriminelle udviklingshæmmede

Kofoedsminde – den sikrede afdeling (tilbuddet er dækket af lovgivningen)

Synscenter Refsnæs

Orions Bælte (Prader Willis syndrom)

Himmelev (autismetilbud/indsats på børne-ungeområdet særligt skærmet indsats 2-4 pladser)

Efterfølgende er også indstillet Hanne Marie hjemmet i Roskilde som et af de mest specialiserede tilbud.

Listen er dynamisk, da afdækningen af de mest specialiserede tilbud gentages med jævne mellemrum.

I forhold til lukningstruede tilbud tages udgangspunkt i den aktuelle liste, men andre tilbud kan også være relevante.

Taskforcemodellen er en procedure for, hvordan man samler op, hvis der opstår problemer. Formålet er at understøtte, at tilbud med en særlig specialisering rettet mod en lille målgruppe kan fastholde en faglig og økonomisk bæredygtighed, og er en proces for iværksættelse af en særlig opmærksomhed for konkrete sociale tilbud, der er i risiko for lukning, men fremadrettet vurderes at være ønskeligt at have til rådighed.

Procedure for sociale tilbud med regional betydning, der har behov for særlig opmærksomhed

Hvis et tilbud er lukningstruet eller potentielt lukningstruet følges følgende procedure:

1. Indstilling af ønske om særlig opmærksomhed for et tilbud til styregruppen

Kommune/region henvender sig til Styregruppen med en beskrivelse af behovet for særlig opmærksomhed inklusiv økonomiske data, udvikling i belægning mv.

Tilsvarende kan en sag rejses af styregruppen i tilfælde af, at en leverandør anmoder om lukning af et tilbud, som styregruppen gerne ser genovervejet/bevaret.

Styregruppen igangsætter en vurdering af det pågældende tilbud:

- Er der tale om et tilbud, der fremadrettet hensigtsmæssigt skal være til rådighed for at kunne tilgodese behov for behandling/tilbud til regionens borgere?
- Er der tilsvarende tilbud /den samlede kapacitet af den pågældende tilbudstype?
- Hvad er baggrunden for faldet i efterspørgslen (hvilke tilbud får borgerne som alternativ?)

Det er en forudsætning, at leverandørerne selv har ageret økonomisk ansvarligt og forsøgt at løse tilbuddets økonomiske udfordringer: lukning af pladser, besparelser, organisatoriske ændringer, der kan nedbringe omkostninger, f.eks. samdrift med andre tilbud, fællesledelse mm.

Vurderingen foretages af en taskforce nedsat af styregruppen og med repræsentanter fra kommuner og region med økonomisk og faglig baggrund.

Taskforcen indstiller til Styregruppen, om der er grundlag for en særlig opmærksomhed og opstiller mulige forslag til, hvordan den særlige opmærksomhed udmøntes.

2. Beslutningsforløb for den indstillende kommune /region, styregruppe og KKR

Vurderingen af tilbuddet fremsendes til leverandøren (indstillende kommune eller regionen). Såfremt den indstillende kommune eller regionen fortsat ønsker en særlig opmærksomhed til det pågældende tilbud, fremsendes en anmodning til Styregruppen sammen med kommunens/regionens egne bemærkninger.

Styregruppen behandler herefter indstillingen forud for behandling i KKR. Taskforcens vurdering skal foreligge til det efterfølgende styregruppemøde i forhold til det møde, hvor en anmodning er rejst. Dette med henblik på at sikre en relativ hurtig stillingtagen af hensyn til den konkrete leverandør og den samlede økonomi.

Tilkendegivelse fra kommunalbestyrelserne om overtagelse af regionale tilbud og fastlæggelse af, i hvilket omfang overtagne tilbud skal stå til rådighed for de øvrige kommuner.

Der er ingen tilkendegivelser om overtagelse af tilbud.

Borgerens egenbetaling

Reglerne for borgernes egenbetaling på botilbud (servicelovens §§ 107-110) er komplicerede og har flere steder været misforståede. KL har på den baggrund i flere år forsøgt at rejse problemstillingen hos det nuværende Social- og Indenrigsministerium.

I 2015 har forskellige fortolkninger af reglerne givet anledning til udfordringer med socialtilsynets godkendelser af ovenstående typer botilbud til voksne. På den baggrund har kommunerne i region Syddanmark, region Midtjylland og region Hovedstaden i breve til ministeriet rejst problemstillingen og ytret ønske om ændrede regler.

Ministeriet har i sine svar på ovennævnte henvendelser tilkendegivet, at ministeriet anerkender, at reglerne ikke er helt enkle, og derfor er villig til at indgå i drøftelser med KL om eventuelle ændringer heraf.

KL har på baggrund af ovenstående på embedsmandsniveau indledt en dialog med ministeriet om ønsker til ændringer og hvilke hensyn, der bør lægges til grund herfor. Til brug for denne dialog med ministeriet har KL indhentet input fra de administrative niveauer under alle fem KKR.

Dialogen med ministeriet pågår fortsat. Arbejdet er dog af forskellige årsager i ministeriets regi blevet forsinket. KL forventer, at der kommer en ændring af bekendtgørelsen til efteråret 2017 på §§ 109 og 110, sådan som det også fremgår af aftalen om revision af serviceloven. Her fremgår det, "at der fastsættes en national sats for egenbetaling for ophold på kvindekrisecenter (§ 109) og en national sats for ophold på forsorgshjem (§ 110). Derudover etableres hjemmel til, at opkrævningen kan foretages forud". Det er stadig planen, at den

kommende ændring skal træde i kraft den 1. januar 2018. KL oplyser, at i forhold til §§ 107 og 108, er der stadig intet nyt.

Indtil eventuelt nye regler træder i kraft skal KL opfordre kommunerne til at efterleve de eksisterende regler, dvs. at fastsættelsen af egenbetalingen sker af myndighedskommunen. Opkrævningen skal i udgangspunktet også foretages af myndighedskommunen. Opkrævningen kan dog delegeres til tilbuddet. Dette betyder samtidig, at egenbetalingen ikke må indregnes i takstgrundlaget.

Tællemetode ved aflastningstilbud til børn, unge og voksne

Tællemetoden for aflastningsdøgn ved ophold på aflastningstilbud efter lov om socialservice paragraf 66, nr. 6 og paragraf 107, tælles som "hoteldøgn" fra kl. 12:00 til 12:00 næste dag.

Delvist lukkede afdelinger

Bestemmelser i serviceloven gældende fra 18. april 2017 (LBK nr. 369) fastlægger at regionsrådet efter aftale med kommunalbestyrelserne i regionen kan etablere delvist lukkede afdelinger i tilknytning til sikrede døgninstitutioner, jf. § 66, stk. 1, nr. 6. Region Sjælland driver sikrede afdelinger på Bakkegården og Stevnsfortet. Der er ikke for den kommende toårs periode truffet aftale om at regionen skal etablere delvist lukkede afdelinger.

Ny bekendtgørelse om rammeaftaler

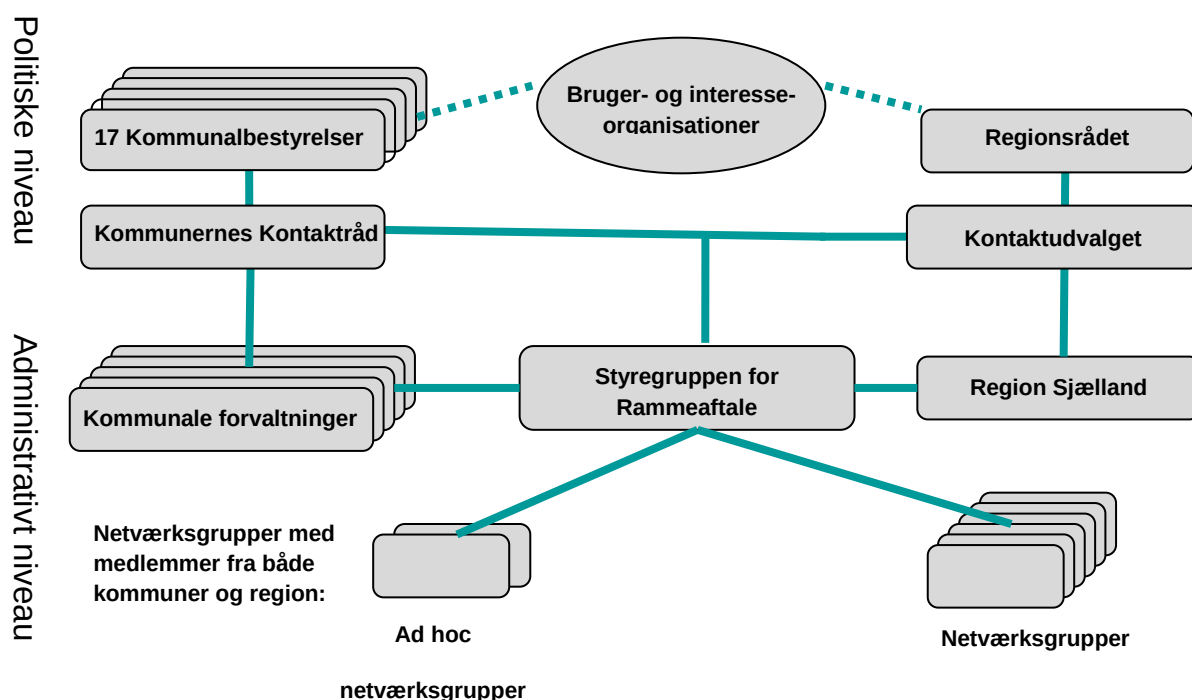
Der er pr. 6/9-2020 trådt en ny rammeaftalebekendtgørelse i kraft (bekendtgørelse nr. 1298 af 3. september om rammeaftaler m.v. på det sociale område og på det almene ældreboligområde) Den nye bekendtgørelse samler bl.a. en række tidligere ændringer og herunder at rammeaftalen er to-årig. Desuden rykkes tidsfristen så rammeaftalen fremover skal være godkendt i kommunerne senest 1/12.

<https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2020/1298>

Rammeaftalens parter, parternes gensidige forpligtelser og fælles mål & principper.

Rammeaftalens parter

Samarbejdet om rammeaftalen involverer følgende politiske og administrative organer.

Politiske organer

- Regionsrådet i Region Sjælland og de 17 kommuners kommunalbestyrelser.
- Kommunekontaktrådet (KKR), nedsat af KL til at samordne kommunernes virksomhed i region Sjælland, består af de 17 borgmestre og 16 supplerende medlemmer – i alt 33 medlemmer.
- Kontaktudvalget (KKU) bestående af de 17 borgmestre i regionen og formanden for Regionsrådet. Kontaktudvalget sikrer samarbejdet mellem kommunalbestyrelserne og Regionsrådet.

På det politiske niveau træffes beslutningerne som led i rammeaftalen først og fremmest i de enkelte kommunalbestyrelser og i Regionsrådet. Det sker som udgangspunkt ved kommunalbestyrelsernes og Regionsrådets godkendelse af selve rammeaftalen. Imellem de årlige rammeaftaler behandler KKR/Kontaktudvalget sager med tilknytning til rammeaftalen.

Administrative organer

Styregruppen for rammeaftalen er nedsat af KKR og består af 9 direktører/chefer fra kommuner og region. På administrativt niveau er styregruppen initiativtager til og ansvarlig for de samarbejdsprojekter, der skal virkeliggøre rammeaftalens målsætninger. Under

styregruppen er nedsat en række faglige netværksgrupper indenfor børne-og ungeområdet, voksenhandicapområdet og voksenpsykiatriområdet samt økonomigruppen. Se www.rs17.dk

Parternes gensidige forpligtelser

Kommunalbestyrelserne i regionen og regionsrådet indgår hvert andet år en rammeaftale om faglig koordinering, styring og koordinering af de kommunale og regionale tilbud. jf. § 1 i bekendtgørelse om rammeaftaler m.v. på det sociale område og på det almene ældreboligområde, nr. 1298 af 3. september 2020.

Kommunalbestyrelserne i regionen koordinerer udarbejdelsen af rammeaftalen jf. § 3 i bekendtgørelse om rammeaftaler m.v. på det sociale område og på det almene ældreboligområde, nr. 1298 af 3. september 2020.

Kommunalbestyrelserne i regionen udarbejder en beskrivelse af behovet for udvikling i indsatser og tilbud. jfr. § 5 i bekendtgørelse om rammeaftaler m.v. på det sociale område og på det almene ældreboligområde, nr. 1298 af 3. september 2020.

Beskrivelsen udarbejdes på baggrund af et samlet overblik over tilbud der ligger i regionen, samt kommunalbestyrelsernes og regionsrådets overvejelser over sammenhængen mellem behovet for tilbud og det samlede udbud af tilbud.

Regionsrådet bidrager til beskrivelsen for så vidt angår de tilbud, der aktuelt drives af regionen, eller som kommunalbestyrelserne påtænker at anmode regionen om at etablere med henvisning til § 5 i lov om social service. Herudover indgår konklusionerne fra socialtilsynets seneste årsrapport.

Overdragelse af tilbud

- kommunernes overtagelse af regionale tilbud

Regionale tilbud kan overtages af den kommune, de er geografisk beliggende i, jfr. servicelovens § 186. Af planlægningshensyn er der krav om, at kommunen som ønsker at overtage et regionalt tilbud skal tilkendegive dette i styringsaftalen.

Dette krav sikrer en tilstrækkelig varslingsperiode i forhold til regionens overdragelse af tilbuddet. Samtidig sikres information om ny driftsherre til købere af pladser på det pågældende tilbud.

Tilsvarende kan en kommune anmode Regionen om at overtage et kommunalt drevet tilbud.

I forbindelse med en kommune overtager et regionalt tilbud kræves det, at det fastlægges i hvilket omfang tilbuddet vil være til rådighed for andre kommuner, der ønsker at købe pladser der.

I lov om ændring af lov om social service mv. (opfølgning på evaluering af kommunalreformen) begrænses beliggenhedskommunernes mulighed for at overtage regionale sociale tilbud tidsmæssigt, så kommunalbestyrelserne fremover kun har mulighed for at overtage tilbud hvert fjerde år, det vil sige en gang i hver valgperiode.

Overtagelse af et tilbud skal drøftes i forbindelse med de årlige rammeaftaler, og overtagne tilbud skal stå til rådighed for de øvrige kommuner i det omfang, det fastlægges i rammeaftalen.

Med loven fastlægges regler om, at en kommunalbestyrelse senest den 1. januar i valgperiodens 3. år skal have meddelt regionen, at den ønsker at overtage et regionalt tilbud, og at overtagelsen senest skal være gennemført den 1. januar i valgperiodens 4. år.

Den første periode starter 1. juli 2014, hvor lovgivningen træder i kraft. 2014 er første år i den aktuelle kommunale valgperiode, som udløber med udgangen af 2017.

Da lovændringen er trådt i kraft i midten af det første år i en ny valgperiode, vil det ikke være muligt med en fire års "fredningsperiode" første gang efter lovens ikrafttræden. Det vil betyde, at den første "fredningsperiode" kun bliver på 1½ år regnet for lovens ikrafttræden, idet en kommunalbestyrelse senest skal give besked til en region den 1. januar 2016 om, at den ønsker at overtage et regionalt tilbud. Overdragelsen skal herefter ske senest den 31. december 2016.

Myndighedsansvar og forsyningsansvar

Forholdet mellem myndighedsansvar og forsyningsansvar er centralt i den situation, hvor en driftsherre ønsker at nedlægge et tilbud, som benyttes af kommuner, der ønsker tilbuddet bevaret.

I en sådan situation skal der optages forhandling enten bilateralt imellem involverede parter eller i KKR eller Kontaktudvalget, hvad angår Regionens tilbud.

Selvom der ikke kan opnås en forhandlingsløsning, kan en driftsherre godt nedlægge et tilbud, hvis det økonomisk set ikke er rentabelt. En driftsherre kan ikke pålægges at drive et ikke rentabelt tilbud.

Hvis en driftsherre nedlægger et tilbud, der indgår i forsyningsforpligtelse overfor andre kommuner, forventes driftsherren at indgå i dialog med køberkommunen om muligheder i andre kommuner, regioner eller hos private leverandører.

I sidste instans falder forsyningsansvar imidlertid tilbage på den kommune, der er handlekommune for borgeren. Pågældende kommune har forsyningsansvaret overfor borgeren og må undersøge hvor det konkret er muligt at finde et tilbud til borgeren¹⁹.

Nedlæggelse af et tilbud er rammeaftalestof: Det skal indmeldes og skrives ind i rammeaftalen og godkendes med vedtagelse af rammeaftalen.

KL arbejder sammen med Socialministeriet om udarbejdelse af en standardkontrakt. Rammeaftale Sjælland har implementeret standardkontrakt i styringsaftalen fra 2014 og frem.

¹⁹ Forsyningsforpligtelse påhviler derved handlekommunen da denne har myndighed overfor borgeren og skal foretage visitation. En driftskommune har kun forsynings-forpligtelse og ansvar overfor egne borgere.

Ændring af en indgået rammeaftale

Regionsrådet og kommunalbestyrelserne skal i forbindelse med den årlige rammeaftale fastlægge en procedure, der sikrer, at tilbuddenes kapacitet løbende tilpasses behovene på området. Den løbende tilpasning skal undgå henholdsvis tomme pladser og dermed høje takster samt for få pladser og dermed ventelister.

Det aftales, at rammeaftalens parter gensidigt har pligt til at holde hinanden orienteret om justeringer, herunder konsekvenser for taksterne, ved indberetning til styregruppen.

Driftsherrer kan uden godkendelse ændre deres produktion med +/- 20 % af årets bruttobudget for tilbuddet. Sager om større ændringer og sager om oprettelse og nedlæggelse af tilbud forelægges KKR/Kontaktudvalget via styregruppen. Derved sikres styregruppens overblik over udviklingen på det specialiserede social- og specialundervisningsområde. Sager, der skal behandles af styregruppen, fremsendes til Næstved kommune som varetager sekretariatsfunktionen for styregruppen.

Når en sag har været behandlet i KKR/Kontaktudvalget, indgår sagen i den kommende rammeaftale, hvor den formelle godkendelse af ændringen sker.

Såfremt en driftsherre står med akut behov for at reducere antallet af pladser ud over de 20 % eller at nedlægge en institution, skal driftsherren sikre, at styregruppen involveres så tidligt som muligt og at der etableres en dialog med de kommuner, der er brugere af institutionen samt medvirke til at der for de brugere, som nedlæggelsen berører, er etableret alternative foranstaltninger²⁰.

Hvis styregruppen i en konkret sag vurderer, at reduktion eller nedlæggelse af pladser vil udgøre et akut problem for forsyningssikkerheden, kan styregruppen i forbindelse med, at sagen videresendes til KKR/Kontaktudvalget, anmode driftsherren om gennemførelse af den planlagte reduktion/ændring afventer KKR/Kontaktudvalgets behandling.

Styregruppen kan foretage nødvendige mindre korrektioner i rammeaftalen, som er forårsaget af åbenlyse fejl eller forglemmelser. Ligeledes kan styregruppen initiere udviklingstiltag i form af udredninger og andre forberedelser, der sigter på drøftelse i forbindelse med en kommende rammeaftale.

Sager om takstændringer besluttet af styregruppen, men kan undtagelsesvis forelægges KKR/Kontaktudvalget.

Sanktionsmuligheder:

Rammeaftalerne vil være bindende for de deltagende parter, men som efter gældende ret foreslås der ikke sanktionsmuligheder for tilfælde, hvor aftalen ikke overholdes

Uenighed om aftalen vil som efter gældende regler ikke kunne indbringes for anden administrativ myndighed.

²⁰ Der henvises til gældende takstaftale for beskrivelse af aftale om finansiering af 'tomgangsudgifter' i forbindelse med opbygning eller nedlukning af tilbud.

Fælles mål og principper

Med til at tegne samarbejdet i region Sjælland er 7 principper, som kommunerne har fastlagt i regi af Kommunekontaktrådet for samarbejdet vedrørende forsyning og udvikling af tilbud på social- og specialundervisningsområdet. Aftalen er indgået i 2008 mellem de 17 kommuner.

1. At alle kommuner arbejder for, at tilbuddenes indhold og metodeanvendelse løbende udvikles og svarer til god praksis på området.
2. At kommunerne på tværs drøfter kvalitetsudvikling, sammenhæng mellem pris og effekt, den samlede tilbudsportefølje m.v.
3. At såvel brugerkommuners overvejelser om ændringer i indsats og brug af tilbud m.m. som driftskommuners overvejelser om etablering af nye tilbud eller ændring/nedlæggelse af eksisterende tilbud drøftes så tidligt som muligt mellem driftskommune og brugerkommune (og om nødvendigt i relevant KKR-regi).
4. At det drøftes i KKR-regi hvilke områder/tilbud, der skal samarbejdes om.
5. At indgåelse af forsyningsaftaler eller lignende mellem to eller flere kommuner også skal inddrage hensyn til, at aftalen giver mulighed for hensigtsmæssig opgaveløsning for kommunerne i området som helhed.
6. At aftaler om køb/salg af pladser og andre ydelser bør afbalancere såvel sælgerkommunens økonomi som køberkommunens hensyn.
7. At driftsherren vedstår sig ansvaret for, at det enkelte tilbud drives økonomisk effektivt.

Udvikling af tilbud hviler på tilsvarende fælles mål og visioner. Det er aftalt, at regionens tilbud, uanset driftsherre, skal sikre;

- borgere med særlige behov, adgang til specialiserede tilbud og behandling, således at den brede vifte af tilbud og den særlige ekspertise borgerne benytter sig af, understøttes og udvikles.
- borgerne en dynamisk og fleksibel socialsektor, der tager afsæt i den enkeltes ønsker, behov og muligheder.
- borgerne en socialsektor, hvor ressourcerne udnyttes optimalt.
- borgerne en sammenhængende og koordineret indsats på tværs af kommune- og regionsgrænser og på tværs af sektorer, dog ud fra et nærhedsprincip.

Den socialpolitiske linje tegnes af den enkelte kommune, der formulerer mål og visioner for egne tilbud.

Tilbud defineres som organisatorisk enhed (institutionsniveau), da det vurderes som mest praktisk-administrativt hensigtsmæssigt og tættest på lovgivningens intention.²¹

²¹. Dette er også drøftet med KL og Socialministeriet KL er enig i denne definition som den mest praktisk-administrativt hensigtsmæssige og herunder den som rummer størst fleksibilitet ift. tilpasning af tilbuddenes kapacitet, kategorisering af tilbud mv. Socialministeriet har i udarbejdelsen af lovgivningen tænkt på et tilbud som den administrative enhed – dette også af praktisk-administrative hensyn. Dette stemmer oftest overens med institutionsniveauet og også paragraffen i de fleste tilfælde. Socialministeriet lægger på den måde op til at et tilbud er det administrative institutionsniveau. Man skal dog være opmærksom på om der i nogle tilfælde kan være en forskel på institutionsniveauet og den administrative enhed – i tilfælde hvor det administrative niveau rummer flere institutioner.